

PRÍLOHA Č. 2
K ŠTÁTNEMU VZDELÁVACIEMU PROGRAMU
PRE KONZERVATÓRIÁ V SR
ISCED 5B PRVÝ STUPEŇ TERCIÁRNEHO VZDELÁVANIA

UČEBNÉ OSNOVY

ŠTUDIJNÉHO ODBORU SPEV
(NÁVRH)

OBSAH

KONZERVATÓRIUM SPEV

Vzdelávacia oblasť UMENIE A KULTÚRA

Hlavný odbor štúdia Spev	4
Ansámblový spev	9
Základy dirigovania.....	10
Základy herectva	12
Operné herectvo	14
Hra na klavíri.....	16
Zborový spev.....	19
Estetika umenia	20
Korepetícia a štúdium programu	23

Vzdelávacia oblasť JAZYK A KOMUNIKÁCIA

Slovenský jazyk a literatúra	24
Cudzí jazyky.....	25
Druhý cudzí jazyk: taliansky jazyk	26
Odborný cudzí jazyk	30
Javisková reč	32

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A PRÍRODA

Fyziológia a hygiena hlasového aparátu	33
--	----

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Náuka o spoločnosti	34
Dejepis.....	35
Dejiny hudby	36
Dejiny divadla	40
Dejiny a literatúra hlavného odboru štúdia Spev	42
Psychológia	44
Pedagogika	45
Pedagogicko – umelecké predmety:	
Pedagogika hlavného odboru štúdia Spev.....	46
Metodika hlavného odboru štúdia Spev	49
Didaktika hlavného odboru štúdia Spev.....	51
Pedagogický seminár hlavného odboru štúdia Spev	53

Vzdelávacia oblasť MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	
Informatika	54
Informatika v umení	55
Rozbor umeleckých diel hlavného odboru štúdia Spev	57
Spev notového zápisu bez prípravy	58
Sluchová analýza	60
Umelecko – teoretické predmety:	
Základná hudobná náuka a náuka o hudobných nástrojoch	65
Náuka o kontrapunkte	69
Náuka o harmónii	71
Náuka o hudobných formách	74
Hudobno – teoretická analýza skladieb	76
Vzdelávacia oblasť ZDRAVIE A POHYB	
Pohybová výchova	78
Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A HODNOTY	
Etická výchova	80
Náboženská výchova	81
Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SVET PRÁCE	
Umelecká prax interná	82
Umelecká prax verejná	83
Pedagogicko – umelecká prax	84
Vzdelávacia oblasť PRIEREZOVÉ TÉMY	
Estetický seminár	86
Diplomový seminár	87
Interpretačný seminár	88

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA SPEV
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu - hlavného odboru štúdia - spev:

Hlavný odbor štúdia spev je predmet odbornej umeleckej a pedagogicko-umeleckej prípravy, ktorého cieľom je rozvíjať u žiaka správne spevacké návyky, skvalitniť a umocniť jeho spevacko-umelecké schopnosti a priviesť ho k vyspelému technicko-umeleckému prejavu. Žiak sa stretáva s riešením problémov sprevádzajúcich štúdium spevu a učí sa zabrániť prípadným poškodeniam interpretačného aparátu. Hlavný odbor štúdia - spev sa študuje individuálne.

Vyučovanie spevu je tiež procesom výchovným. Učiteľ spevu má v každodennom styku vlastným príkladom a zodpovedným prístupom k práci pôsobiť na žiaka a tak pomáhať v jeho výchove a formovaní umeleckej osobnosti

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Základným predpokladom štúdia je kvalitný, zdravý a vývoja schopný hlas s hudobným talentom. Žiak pre štúdium spevu musí spĺňať hlasové a fyzické požiadavky, musí mať dostatočné pamäťové a vôľové schopnosti.

Nevyhnutným predpokladom pri študovaní repertoáru je každodenná samostatná umelecká príprava pri nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri „cvičení“ ide o systematické rozvíjanie správnych spevackých návykov. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete spev kladie veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je vytvorenie zvukovo kvalitného znelého hlasu v rozsahu najmenej dvoch oktáv, s dynamickou škálou, pohyblivosťou a správnou artikuláciou.

Cieľom hlavného odboru štúdia spev je získanie vyššieho odborného vzdelania, na základe ktorého je absolvent pripravený na profesionálne umelecké a pedagogicko-umelecké pôsobenie, je pripravený aj na vysokoškolské štúdium, je pracovne mobilný a je pripravený na celoživotné rozširovanie svojho odborného umeleckého a pedagogicko-umeleckého vzdelávania. Žiak získa orientáciu v odbornej literatúre a môže využívať takto získané poznatky v umeleckej praxi. Je schopný na vyššej odbornej úrovni podať profesionálny umelecký výkon, dokáže samostatne, umelecky originálne a pútavo tvoriť, je pripravený aplikovať získané vedomosti, umelecké schopnosti a zručnosti v profesionálnej praxi či už ako sólista alebo ako člen umeleckých telies. Dokáže intonovať a tvoriť intonačne čistý part pod vedením dirigenta pracovať v spevackom zbore či v iných komorných zostavách.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom štúdia spevu je práca na dychovej a hlasovej technike na základe technických cvičení, aplikovaná na hudobnú literatúru a jej prednes.

Študijným materiálom sú ľudové piesne, umelé piesne rôznych štýlových období a operné, koncertné alebo oratoriálne árie rôznych štýlových období.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Základné pojmy fyziológie hlasu
2. Dychové cvičenia, tvorenie a posadenie tónu do rezonancie
3. Tvorenie vokálov v strednej hlasovej polohe
4. Základy uvedené v predchádzajúcich bodoch sa cvičia na ľahších a kratších technických postupoch
5. Všetky postupy podľa individuálnych schopností každého žiaka
6. Rozvíjať v žiakoch základy speváckej techniky, prirodzeného držania tela pri speve, a tieto zásady prenášať do jednoduchých hudobných útvarov, do solfeggií a piesní
7. Repertoár sa študuje v slovenskom jazyku alebo v origináli

Minimum povinného učiva

Solfeggio: cca 8

Piesne: cca 10

Komisionálna skúška

1. polrok: - dve solfeggio
 - dve ľudové piesne slovenské
2. polrok: - dve solfeggio
 - dve ľudové piesne slovenské
 - jedna umelá pieseň

2. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Upevňovanie dychovej techniky a cvičenie hlasovej artikulácie so zreteľom k postupnému vytváraniu appoggia
2. Rozširovanie hlasového rozsahu vo vyrovnanom zvuku
3. Dôsledný výcvik legata, martellata a príprava messa di voce
4. Repertoár sa študuje v slovenskom jazyku alebo v origináli

Minimum povinného učiva:

Solfeggio: cca 10

Piesne: cca 10

Komisionálna skúška

1. polrok: - dve solfeggie
 - jedna ľudová pieseň slovenská
 - dve umelé piesne
2. polrok: - dve solfeggie
 - jedna ľudová pieseň slovenská
 - dve umelé piesne

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Pokračuje sa v zdokonaľovaní technického vývoja hlasu, s prihliadnutím na hudobno-výrazovú stránku
2. Primerane k technickému stupni vývoja voliť zložitejšie cvičenia v dur a mol
3. Technická príprava jednoduchých speváckych ozdôb
4. Repertoár sa študuje v slovenskom jazyku alebo v origináli

Minimum povinného učiva:

Solfeggie: cca 8
Piesne: cca 10
Arie antiche: cca 3

Komisionálna skúška

1. polrok: - dve solfeggie
 - jedna slovenská ľudová pieseň
 - jedna umelá pieseň
 - jedna ária antiche
2. polrok: - dve solfeggie
 - jedna slovenská ľudová pieseň
 - jedna umelá pieseň
 - jedna ária antiche

4. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

1. Technické cvičenia v celom hlasovom rozsahu
2. Vyrovnávanie registrov – zdokonaľovanie messa di voce
3. Stupnice v zložitejších hlasových cvičeniach
4. Nácvik recitativu
5. Melodické ozdoby, nácvik trilku
6. Repertoár sa študuje v slovenskom jazyku alebo v origináli

Minimum povinného učiva:

Solfeggie: cca 4 (nepovinne)
Piesne: cca 10 (rôznych štýlových období)
Árie: cca 4 (včítane árií antiche)

Komisionálna skúška

- 1. polrok: - jedna slovenská ľudová pieseň
- jedna umelá pieseň
- jedna ária antiche
- jedna operná ária
- 2. polrok: - jedna slovenská ľudová pieseň
- jedna umelá pieseň
- jedna ária antiche
- jedna operná ária

Maturitná skúška

- 1. jedna slovenská ľudová pieseň
- 2. jedna umelá pieseň
- 3. jedna ária antiche
- 4. jedna operná ária

Poznámka

Repertoár sa spieva v slovenskom jazyku alebo v origináli. Maturitná látka musí byť dodržaná v celom rozsahu aj v prípade, že sa žiak pripravuje na súťaž.

5. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

- 1. Pohyblivosť hlasu a jeho vyrovnanie v celom hlasovom rozsahu
- 2. Technická pohotovosť sa zdokonaľuje primeranou piesňovou a opernou literatúrou
- 3. Repertoár sa študuje v origináli alebo v slovenskom jazyku
- 4. Rozširovanie repertoáru podľa schopností a potrieb žiaka

Minimum povinného učiva:

- Solfeggio: cca 4 (nepovinne)
- Piesne: cca 10 (rôznych štýlových období)
- Árie: cca 4

Komisionálna skúška

- 1. polrok: - jedna slovenská ľudová pieseň
- jedna klasická pieseň
- jedna romantická pieseň
- jedna operná ária

Komisionálna skúška

- 2. polrok: - jedna slovenská ľudová pieseň
- jedna klasická pieseň
- jedna romantická pieseň
- jedna pieseň novodobá (20., 21. storočie)
- jedna operná ária

6. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

Štúdium v 6. ročníku je zamerané na prípravu absolventského výkonu. Vedíme žiaka k čo najväčšej samostatnosti. Rozširujeme repertoár podľa schopností a potrieb žiaka.

Žiak naštuduje operné árie a piesňové cykly v rozsahu najmenej 30 minút. Tento program prednesie na absolventskom koncerte buď celý, alebo jeho časť. Pokiaľ tento program nepredviedol na koncerte v celom rozsahu, jeho zostatok odspieva na záverečnej skúške.

1. Vyrovnanosť hlasu sa zdokonaľuje primeranou piesňovou, kantátovou a opernou literatúrou
2. Technické zvládnutie speváckych ozdôb
3. Rozvíjanie umeleckej invencie smerujúcej k zvládnutiu štýlových nárokov
4. Repertoár sa študuje v origináli alebo v slovenskom jazyku

Poznámka

K osnovám hlavného predmetu spev nie je možné uviesť zoznam doporučenej literatúry pre 5. a 6. ročník pre jej rozsah, ktorý nemôže byť nikdy celkom vyčerpávajúci.

Minimum povinného učiva:

Piesní: cca 15 (cykly)

Árie: cca 6 (v rátane oratórnej, kantátovej alebo koncertnej)
Je možné využiť už naštudované árie.

Operná postava podľa osnov operného herectva.

Komisionálna skúška

1. polrok :
 - piesňový cyklus (alebo min. 4 piesne z cyklu)
 - jedna ária oratórna, kantátová alebo koncertná
 - jedna operná ária svetová
 - jedna operná ária súčasného skladateľa
2. polrok:
 - piesňový cyklus (alebo min. 4 piesne z cyklu)
 - jedna ária oratórna, kantátová alebo koncertná
 - jedna operná ária svetová
 - jedna operná ária súčasného skladateľa

Vzhľadom k rozsiahlosti repertoáru neuvádzame zoznam, pretože by bol neúplný.

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
ANSÁMBLOVÝ SPEV
ISCED 5B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Ansámblový spev je predmet odbornej umeleckej a pedagogicko-umeleckej prípravy, ktorý rozvíja intonačnú, rytmickú a harmonickú predstavivosť žiakov, ich schopnosť spievať vo viachlase a pritom sledovať ostatné hlasy. Žiaci sa učia vyrovnávať s menšími intonačnými a rytmickými diferenciami a dynamicky a výrazovo sa zjednotiť s ostatnými spievajúcimi hlasmi.

Repertoár ansámblového spevu sa určuje po dohode s vyučujúcim hlavného odboru štúdia a stáva sa súčasťou ročného študijného plánu žiaka.

2. Ciele predmetu

Hlavným cieľom predmetu je naučiť žiakov intonačnej a rytmickej presnosti vo viachlasných vokálnych skladbách. Vypracovávať dynamiku, tempo, výraz a správnu artikuláciu a frázovanie.

3. Obsah vzdelávania

Obsah predmetu spočíva v naštudovaní dvoj a viachlasných operných a koncertných ansámbloch so sprievodom klavíra alebo s inými nástrojmi, prípadne s orchestrom.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Štúdium dvojhlasých, trojhlasých, štvorhlasých, prípadne viachlasých koncertných a operných ansámblov s klavírom (prípadne orchestrom). Vypracovanie presnej intonácie, rytmu, dynamiky, výslovnosti, frázy a dychovej, tempa a výrazu, agogiky.
2. Prispôsobenie sa partnerovi, najmä vedúcemu hlasu (plastika v dynamike). Vo výučbe striedať a kombinovať hlasy pri alternácii v ansámbloch, aby si každý zvykol aj na nižší hlas. Študovať a prípadne koncertne uviesť ansámblové skladby koncertné a operné. (sólové ansámble s klavírom, alebo s inými nástrojmi a orchestrom)

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Ďalšie rozvíjanie schopností spievať ansámblovú literatúru i z listu.
2. Stála sluchová kontrola a prispôsobenie sa ostatným, hlavne vedúcemu hlasu, hudobným medzihrám, nástupom hlasov.
3. Osamostatňovanie a zdokonaľovanie prednesu až ku koncertnému prednesu ansámblov.
4. Zdokonaľovanie zmyslu pre zvukovú plastiku, polyfóniu a ansámblovú súhru.

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
ZÁKLADY DIRIGOVANIA
ISCED 5B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Základy dirigovania je predmet odbornej umeleckej a pedagogicko-umeleckej prípravy, kde sa vo forme skupinového vyučovania žiaci prostredníctvom odborných prednášok a praktických cvičení ako aj vzájomnej diskusie oboznamujú s problematikou dirigovania a s ním spojených vzťahov. Ťažiskom vyučovania je zvládnutie dirigentskej techniky.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Žiak by mal zvládnuť základné dirigentské schémy, zadirigovať, resp. vedieť naštudovať jednoduchšiu vokálnu a inštrumentálnu skladbu. Mal by vedieť prečítať partitúru a na základe toho koncepčne naštudovať dané dielo. Mal by nadobudnúť vedomosti o rozsahoch jednotlivých vokálnych hlasov, jak i hudobných nástrojov. V neposlednom rade by mal vedieť zúžitkovať pri naštudovaní diela všetky informácie z oblasti dejín hudby – štýlovosť diela, sluchovej analýzy – sluchové vyváženie zvukovej stránky zborového telesa alebo orchestra, a hudobnej teórie, ktorá napomáha ku koncepčnej dokonalosti.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je zorientovať žiaka v otázke komunikácie dirigenta s hudobníkom, oboznámiť ho s elementárnymi zákonitosťami dirigentskej techniky (teoretickej aj praktickej) a s procesom naštudovania hudobného diela v orchestri, speváckom zbore a opere.

3. Obsah vzdelávania

Po obsahovej stránke je dôležité oboznámiť žiaka so zásadami komunikácie medzi sólistom (klaviristom) a dirigentom (pri koncerte pre klavír a orchester) a schopnosťou reagovať na dirigentské gesto ako členovi orchestra (napr. hudba 20. storočia).

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5 ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33)

1. Úvod do základov dirigovania
2. Základné úlohy práce dirigenta
3. Úvodné cvičenia bez taktovky a s taktovkou
4. Dvoj, troj a štvordobá taktovacia schéma

5. Párne a nepárne delenie základných taktovacích schém ako základ pre taktovanie všetkých taktov (2 – 12 dobých)
6. Taktovanie s impulzom a bez impulzu
7. Precvičovanie schém s dôrazom na nepravidelné zložené takty (5, 7, 8, 10, 11-dobé)
8. Príprava a dopad, ich aplikácia v jednoduchých taktoch
9. Problematika predtaktia
10. Odraz ako spôsob dirigovania rytmických hodnôt, ktoré prichádzajú v čase medzi jednotlivými gestami
11. Kombinácia prípravy, dopadu a impulzu s rôznymi schémami
12. Dirigovanie jednoduchých rytmických príkladov
13. Zlučovanie viacerých dôb do jedného gesta (batutovanie)
14. Následné radenie gest nerovnakej časovej dĺžky
15. Zložitejšie rytmické príklady so striedaním rôznych taktov
16. Polročná sumarizácia nadobudnutých zručností
17. Rôzne možnosti vyjadrenia dynamiky v geste
18. Vyjadrenie prednesu a artikulácie
19. Fermáty - rozdelenie a praktická realizácia
20. Rozdiely medzi zborovým a orchestrálnym dirigovaním
21. Diferenciácia úloh pravej a ľavej ruky (osamostatnenie rúk)
22. Oboznámenie sa s podstatnými atribútmi partitúry
23. Dirigovanie inštrumentálnej ukážky z obdobia klasicizmu (napr. W. A. Mozart : Eine kleine Nachtmusik)
24. Dirigovanie zborovej skladby (napr. E. Suchoň - Aká si mi krásna)

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
ZÁKLADY HERECTVA
ISCED 3B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Predmet základy herectva patrí medzi predmety odbornej umeleckej prípravy, budujúci teoretické a praktické základy, ktoré spevák potrebuje pre dráhu hudobno-dramatického umelca na opernom javisku. Predmet je úzko spojený s predmetmi pohybová výchova a javisková reč. Žiak sa stretáva s riešením problémov sprevádzajúcich štúdium herectva a učí sa zabrániť prípadným poškodeniam interpretačného aparátu.

Na predmet základy herectva vo vyšších ročníkoch nadväzuje a zo základov herectva čerpá predmet operné herectvo, ktorého hlavný dôraz je položený na praktickej činnosti, štúdiu časti repertoáru i celých dramatických úloh a ucelených operných diel zavŕšených výstupnou javiskovou formou – divadelným predstavením.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Pre zvládnutie predmetu základy herectva je potrebné, aby žiak mal dostatočné fyzické a psychické predpoklady, teda najmä dostatočnú predstavivosť a schopnosť jej pohybového vyjadrenia.

2. Ciele predmetu:

Predmet základy herectva má previesť žiaka základnými poznatkami z javiskovej praxe, má žiaka zoznámiť s pocitom prežívania a predstavovania, naučiť ho prirodzenému konaniu v javiskovom priestore, javiskovej predstavivosti, tvorivosti a koncentrácii. Tento proces začína od uvedomovania si a prezentácie najmenších detailov ako jednotlivé časti svojho tela či jeho blízkeho okolia, cez prácu s imaginárnym predmetom až po vytváranie javiskových vzťahov v stvárnení dramatických a hudobne dramatických postáv.

3. Obsah vzdelávania

Herecká práca začínajúceho speváka spočíva v naplnení daného obsahu pohybovým a neskôr aj verbálnym vyjadrením. Spevák spoznáva rôzne herecké metódy a princípy a aplikuje ich v súčinnosti s osobnými zážitkami a odpozorovaným konaním na vlastnú hereckú tvorbu.

Hlavné témy

- úvod do hereckej praxe: mimetický princíp
- metódy hereckej práce: Stanislavskij, Brecht...
- gesto, chôdza, svalová pamäť
- herecké etudy: chlad teplo, hlad, únava, radosť, prekvapenie, zvedavosť....

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Práca herca (význam, obsah, cieľ) špecifiká práce operného herca
2. Budovanie a rozvíjanie priestorovej a pohybovej pamäti, hereckej predstavivosti, fantázie, koncentrácie
3. Prirodzené pohybové princípy a ich nácvik na javisku (postoj, chôdza, beh, nastavenie, sedenie, padanie atď.)

2. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Odvodené pohybové princípy a ich nácvik
2. Charakteristika hereckého prejavu podľa štýlových a historických období – Egypt, Orient, klasické a stredoveké obdobie, ceremoniál španielsky, francúzsky), iné dobové prvky, deformovaný pohyb atď.

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
OPERNÉ HERECTVO
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Operné herectvo je predmet odbornej umeleckej a pedagogicko-umeleckej prípravy, jeho hlavný dôraz je položený na praktickú činnosť, štúdium časti repertoáru a vo vyššom odbornom vzdelávaní i celých dramatických úloh a ucelených operných diel. Tento proces začína od najmenších detailov, ako secco recitativ, accompagnato recitativ, dramatický dialóg, väčšie ansámblové scény až k monológu a árii ako najťažšiemu stupňu pri stvárnení hudobne dramatických postáv.

Každý žiak musí mať možnosť pracovať s korepetítorom na hudobnej príprave jednotlivých úloh. Operné herectvo vyžaduje úzku spoluprácu s pedagógom hlavného predmetu. Návrh študovaných scén, ansámblov, postáv sa musí riadiť stupňom technickej vyspelosti žiaka, musí byť súčasťou jeho ročného študijného plánu a podlieha schváleniu učiteľa hlavného predmetu.

2. Ciele predmetu

Hlavným cieľom predmetu je snaha naštudovať so žiakmi od najmenších detailov ako sú recitativy, dramatický dialóg, väčšie ansámblové scény, monológ a ária cez ucelené dramatické úlohy operné dielo.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom hodín operného herectva je teoretická, najmä však praktická príprava na úlohu operného herca.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

2. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Význam, ciele a princípy operného herectva
2. Špecifická operného herectva
3. Spôsoby práce operného herca
4. Spracovanie režijných zámerov
5. Dramatická výstavba opernej postavy

4. ročník

(4 hodiny týždenne, spolu 120 hodín)

1. Výstavba scén individuálnych
2. Výstavba scén ansámblových
3. Využitie teoretických vedomostí a vytvorenie súvislého umeleckého pásma
4. Práca operného speváka v súčinnosti s ostatnými umeleckými druhmi

5. ročník

(4 hodiny týždenne, spolu 132 hodín)

1. Analýza dramatickej postavy
2. Vytváranie charakteru postavy a jeho vzťahu k ostatným postavám, k dramatickému deju, prostrediu
3. Načrtnutie dramatického priestoru, v ktorom sa daný výstup alebo scéna odohráva
4. Práca na postave, ktorá je v počiatočnej fáze individuálna, neskôr spolupráca s partnermi
5. Zvládnutie priestorovej situácie (aranžovanie)

V 5. ročníku pokračuje herecká práca od dialógu a duetu k väčším ansámblovým scénam až k dramatickému monológovi a árii ako najťažšiemu interpretačnému stupňu pri vytváraní hudobno-dramatickej postavy.

Výsledkom práce je verejné predvedenie operných výstupov alebo ucelených častí operného diela.

6. ročník

(4 hodiny týždenne, spolu 120 hodín)

V 6. ročníku pokračuje práca na veľkých ansámblových scénach a prehľbuje sa herecké štúdium monológov a árií. Výsledkom práce je štúdium a prevedenie celého operného diela.

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HRA NA KLAVÍRI
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Hra na klavíri je predmet odbornej umeleckej prípravy a je nevyhnutný pre zvýšenie kvality štúdia hlavného predmetu. Výber učiva sa zameriava predovšetkým na rozvoj hudobného a štýlového cítenia a výrazovej stránky interpretácie. Pri osvojovaní technických základov hry na klavíri sa riešenie fyziologicko-metodických otázok obmedzuje na minimum. Pri štúdiu sa kladie veľký dôraz na získavanie zručností v hre bez prípravy. Predmet má v odbore spev mimoriadnu dôležitosť, pretože speváci študujú svoj repertoár pomocou klavíra.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Učebné osnovy predmetu sú koncipované tak, aby študent po absolvovaní štvorročného štúdia hry na klavíri bol spôsobilý samostatne naštudovať ľahšie klavírne skladby, sprievody prednesových skladieb, na ktorých pracuje so svojimi žiakmi a zjednodušené sprievody skladieb, ktoré študuje pre svoju koncertnú činnosť.

2. Ciele predmetu

Cieľom vyučovania hry na klavíri je získať zručnosť v hre na klavíri, schopnosť zvládnuť ľahšie sprievody ako učiteľ na základnej umeleckej škole a orientovať sa v klavírnych partoch pri štúdiu sólistického repertoáru. V neposlednej miere v predmete hra na klavíri sa rozvíja harmonické cítenie, upevňujú sa vedomosti, získané v predmete hudobná teória, dejiny hudby a v ďalších hudobno-teoretických predmetoch.

3. Obsah vzdelávania

Študent v priebehu šesťročného štúdia dosiahne vyspelosť absolventa základného stupňa umeleckého vzdelania v hre na klavíri. Vo vyšších ročníkoch sa preberajú aj klavírne sprievody piesňovej tvorby a podľa vyspelosti študenta aj ľahšie úseky klavírnych výťahov opier.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(1 hod. týždenne, spolu 33 hodín)

1. stupnice dur a mol cez 2 oktávy, akordy v trojhľasej a štvorhľasej úprave každou rukou zvlášť alebo spolu
2. prebratie školy pre začiatčníkov (Sarauer, Nikolajev, alebo iná dostupná škola), začiatok Czerny op. 599, alebo Album etud I. – výber
3. hra z listu

Komisionálna skúška:

2 etudy

2 prednesové skladby

2. ročník

(1 hod. týždenne, spolu 33 hodín)

1. stupnice cez 4 oktávy aj v protipohybe, tonický akord s obratmi
2. 10 – 15 etud, 2 polyfónne skladby, 4 prednesové skladby štýlových období: klasicizmus, romantizmus a hudba 20. storočia
3. hra z listu

Komisionálna skúška:

1 etuda

1 klasická skladba

1 polyfónna skladba

2 štýlovo rôzne prednesy

3. ročník

(1 hod. týždenne, spolu 33 hodín)

1. stupnice cez 4 oktávy aj v protipohybe, tonický akord s obratmi, dominantný septakord
2. 10 etud, 4 polyfónne skladby, 5 prednesových skladieb štýlových období : klasicizmus, romantizmus a hudba 20. storočia
3. hra z listu

Komisionálna skúška:

1 etuda

1 klasická skladba

1 polyfónna skladba

2 štýlovo rôzne prednesy

4. ročník

(1 hod. týždenne, spolu 30 hodín)

1. stupnice cez 4 oktávy aj v protipohybe, tonický akord s obratmi, dominantný septakord
2. 6 etud, 4 polyfónne skladby - prelúdiá, 5 prednesových skladieb štýlových období: klasicizmus, romantizmus a hudba 20. storočia
3. hra z listu

Komisionálna skúška:

1 etuda

1 klasická skladba

1 polyfónna skladba

2 štýlovo rôzne prednesy

5. ročník

(1 hod. týždenne, spolu 33 hodín)

1. stupnice cez 4 oktávy aj v protipohybe, tonický akord s obratmi, dominantný septakord
2. 6 etud, 2 polyfónne skladby - prelúdiá, 5 prednesových skladieb štýlových období :
klasicizmus, romantizmus a hudba 20. storočia
3. hra z listu

Komisionálna skúška:

- 1 etuda
- 1 klasická skladba
- 1 polyfónna skladba
- 2 štýlovo rôzne prednesy

6. ročník

(1 hod. týždenne, spolu 30 hodín)

1. stupnice cez 4 oktávy aj v protipohybe, tonický akord s obratmi, dominantný septakord
2. 6 etud, 2 polyfónne skladby - prelúdiá, 5 prednesových skladieb štýlových období :
klasicizmus, romantizmus a hudba 20. storočia
3. hra z listu

Komisionálna skúška:

- 1 etuda
- 1 klasická skladba
- 1 polyfónna skladba
- 2 štýlovo rôzne prednesy

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
ZBOROVÝ SPEV
ISCED 3B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Zborový spev je predmet odbornej umeleckej prípravy, v ktorom si žiaci osvojujú techniku zborového spevu, vedomosti z dejín zborového spevu, nadobúdajú prehľad o zborovej literatúre a formujú sa z hľadiska didaktického i výchovného.

Zborovou praxou si študenti upevňujú svoje intonačné a rytmické schopnosti, rozvíjajú harmonické cítenie, učia sa chápať funkcie jednotlivých hlasov v oblasti hudby homofónnej i polyfónnej a sú vedení k syntéze jednotlivých zložiek hudby.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu zborový spev je naučiť žiakov základom techniky zborového spevu a práce v speváckom zbore a zoznámiť poslucháčov v praxi so zborovou tvorbou.

3. Obsah vzdelávania

V predmete zborový spev si poslucháči osvojujú tieto základné vedomosti a zručnosti:

- dýchanie pri speve, správne tvorenie speváckeho tónu
- správne vedenie spevného hlasu a jeho dynamické stvárnenie
- vyrovnávanie hlasových registrov z hľadiska rozsahu, farby a dynamiky
- správnu a pohotovú reakciu na dirigentské gesto
- bezpečnú intonačnú orientáciu v horizontálnom i vertikálnom chápaní svojho speváckeho partu
- v orientácii a vystupovaní počas verejných hudobných produkcií, spoločenských, cirkevných a liturgických

Z hľadiska výchovného zborový spev vedie poslucháča k vnútornej aj vonkajšej disciplíne, pôsobí pri formovaní spoločenského vedomia a národného povedomia.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Úvod do zborového spevu
2. Stredoveká vokálna hudba (najstaršie pamiatky jednohlasnej slovenskej duchovnej piesne, počiatky viachlasu)
3. Skladby klasickej vokálnej polyfónie (počiatky, nizozemská škola, vrcholné obdobie, polychória)
4. Skladby baroka
5. Skladby klasicizmu
6. Skladby slovenskej hudby
7. Skladby svetovej zborovej literatúry z obdobia romantizmu a 20. storočia

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
ESTETIKA UMENIA
ISCED 5B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Estetika je predmet odbornej umeleckej a pedagogicko-umeleckej prípravy, ktorý na vyššej odbornej úrovni syntetizuje a rozvíja vedomosti, schopnosti a zručnosti žiakov nadobudnuté štúdiom odborných umeleckých a teoretických predmetov v 1. - 4. ročníku štúdia. Žiaci počas štúdia spoznávajú význam štúdia estetiky pre ich umeleckú a umelecko-pedagogickú činnosť, špecifiká estetických teórií (od staroveku po súčasnosť), čo vedie k vytvoreniu individuálneho systému estetických názorov, hodnôt a kritérií a k vytvoreniu vlastného estetického ideálu. Významným cieľom predmetu je viesť žiakov k samostatnému vytváraniu tvorivých umelecko-estetických názorov a k schopnosti vyjadriť ich vytvorením vlastných úsudkov a originálnej koncepcie v umeleckej interpretácii. Mimoriadne dôležitá je motivačná funkcia predmetu pri tvorbe vedeckými zásadami podložených vlastných názorov, v oblasti interpretácie, metodiky a didaktiky hlavného predmetu so zvláštnym zreteľom na kreativitu a aktuálne trendy umeleckého myslenia. Cieľom predmetu v praktickej časti je naučiť žiaka odborne štylizovať základné estetické sudy, pracovať s odbornou literatúrou a rozvíjať jeho schopnosť odborného písomného a ústneho prejavu, samostatne a tvorivo pracovať s poznatkami o jednotlivých umeleckých štýloch, epochách, esteticko-filozofickom myslení, kultúrnych dejinách, dejinách umeleckých štýlov, v oblasti hudobného umenia a ostatných umeleckých druhov. Preto na predmet estetika priamo naväzuje predmet estetický seminár, kde pedagóg na základe vedomostí, schopností a zručností získaných v predmete estetika vedie žiakov k tvorbe vlastných umelecko-estetických súdov, k napísaniu samostatnej záverečnej písomnej práce a v priebehu konzultácií ich učí pracovať s odbornou literatúrou, hudobným materiálom, diskografiou a profesionálnou ponukou elektronických médií a umeleckého manažmentu.

2. Ciele predmetu

Ciele predmetu sa pertraktujú v teoretickej a praktickej rovine. V teoretickej časti žiaci spoznávajú význam štúdia estetiky pre svoju umeleckú a pedagogicko-umeleckú činnosť, spoznávajú špecifiká estetických teórií (od staroveku po súčasnosť) a vytvárajú si vlastné estetické názory. Cieľom predmetu v praktickej časti je naučiť žiaka odborne štylizovať základné estetické sudy, pracovať s odbornou literatúrou a rozvíjať jeho schopnosť odborného písomného a ústneho prejavu, samostatne a tvorivo pracovať s poznatkami o jednotlivých umeleckých štýloch, epochách, esteticko-filozofickom myslení, kultúrnych dejinách, dejinách umeleckých štýlov, v oblasti hudobného umenia a ostatných umeleckých druhov.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom a základnou metódou k získaniu týchto atribútov je poznávanie, analýza a interpretačné stvárnenie hudobných diel z notového alebo zvukového záznamu. V rámci interdisciplinárnych súvislostí a vedeckých cieľov predmetu je dôležité naučiť žiakov myslieť a pracovať s artefaktami hudobného umenia v kontexte všeobecnej umeleckej kultúry doby ako celku.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Úvod do estetiky
 - 1.1 Význam a cieľ štúdia estetiky
 - 1.3 Predmet estetiky
 - 1.4 Pôvod a vedeckosť estetiky
 - 1.5 Hlavné smery estetiky (filozofická, psychologická, sociologická, porovnávajúca, morfológická estetika)
2. Antická estetika
 - 2.1 Úvod do filozofickej estetiky staroveku
 - 2.2 Pythagoras
 - 2.3 Sokrates a sofisti
 - 2.4 Platón
 - 2.5 Od Aristotela k Plotinovi
 - 2.6 Zhrnutie gréckej estetiky
3. Stredoveká estetika
 - 3.1 Gregoriánsky chorál ako prejav estetiky umenia v stredoveku
 - 3.2 Ars antiqua a jej estetické kritériá
 - 3.3 Musica reservata – vnímanie hudby
4. Renesančná estetika
 - 4.1 Hlavné štýlové znaky umeleckého myslenia v renesancii
 - 4.1 Ars nova – začiatky novovekej estetiky hudby
 - 4.2 Estetické názory rozvinutej renesancie
 - 4.3 Osobnosť umelca, teória zrkadla a závoja
 - 4.3 Opozícia Florentskej Cameraty (príprava štýlovej premeny)

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Estetika baroka
 - 1.1 Hlavné štýlové znaky umeleckého myslenia v baroku
 - 1.2 Znakovosť barokovej reči (sémantika, symbolika, alegória, napodobňovanie)
 - 1.3 Vývoj estetiky hudobných druhov baroka
 - 1.4 Estetika Gluckovej opernej reformy (štýlová premena)
2. Estetika klasicizmu
 - 2.1 Hlavné štýlové znaky umeleckého myslenia v klasicizme
 - 2.2 Estetika osvietenstva

- 2.3 Vývoj estetiky hudobných druhov klasicizmu
- 3. Estetika romantizmus
 - 3.1 Hlavné štýlové znaky umeleckého myslenia v romantizme
 - 3.2 Estetické názory v nemeckej klasickej filozofii
 - 3.3 Estetika absolútnej a programovej hudby
 - 3.4 Zvukový ideál romantizmu
- 4. Estetika umeleckých štýlov 20. a 21. storočia
 - 4.1 Kodifikácia národných hudobných kultúr
 - 4.2 Hlavné štýlové znaky umeleckého myslenia od impresionizmu až po minimalizmus
 - 4.3 Zmeny estetického zvukového ideálu
 - 4.4 Elektronická hudba a hudobné médiá

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
KOREPETÍCIA A ŠTÚDIUM PROGRAMU
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Korepetícia a štúdium programu je predmet odbornej umeleckej a pedagogicko-umeleckej prípravy, ktorý je úzko spojený s hlavným odborom štúdia. Cieľ činností je diferencovaný pre jednotlivé ročníky. Spočíva v naštudovaní solfegií, vokaliz, piesní rôzneho štýlového obdobia, árií. Látka ročného plánu sa zhoduje s látkou ročného plánu hlavného odboru štúdia.

2. Ciele predmetu

Hlavným cieľom predmetu je naučiť žiaka učiť sa a vybudovať si systém pre štúdium spamäti. Zvládnutie základov klavírnej spolupráce. Prehlbovanie intonačnej a rytmickej presnosti. Dôraz na štúdium spamäti. Vypestovať v žiakovi cit pre rozdiel medzi interpretáciou ľudovej a umelej piesne.

3. Obsah vzdelávania

Obsah a organizácia výučby sa skladá z nácviku solfegií, piesní alebo árií, ktoré sa spevácko-technicky naštudovali na hodinách hlavného predmetu. Pri nácviku látky sa zdôrazňuje hlavne samostatná domáca príprava intonačnej a rytmickej zložky. Náplň vyučovacích hodín zodpovedá podmienkam plánu hlavného predmetu a operného herectva.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

4. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

Štúdium ľudových, umelých piesní z domácej a svetovej tvorby, árie antiche, operné árie. Pri nácviku sa kladie dôraz na rytmus, intonáciu, prednes a štýlovosť prevedenia.

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

Žiak sa na vyššej odbornej úrovni sústreďuje na samostatné štúdium piesňových cyklov, náročných operných a oratoriálnych árií.

6. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

Žiak sa na vyššej odbornej úrovni sústreďuje na samostatné štúdium piesňových cyklov, náročných operných a oratoriálnych árií a na dokonalú prípravu interpretačnej zložky absolventského koncertného výkonu. Náročné piesne zo svetovej literatúry, závažné piesňové cykly so zvláštnym prihliadnutím k súčasnej tvorbe, operné, oratórne a kantátové árie, operné úlohy.

Vzdelávacia oblasť:
Jazyk a komunikácia
SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
ISCED 3A

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

Vid':
Príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu gymnázia, učebné osnovy (návrh) ŠPÚ

Vzdelávacia oblasť:
Jazyk a komunikácia
CUDZÍ JAZYK
ISCED 3A

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

Vid':
Príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu gymnázia, učebné osnovy (návrh) ŠPÚ

Vzdelávacia oblasť:
Jazyk a komunikácia
DRUHÝ CUDZÍ JAZYK: TALIANSKY JAZYK
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Taliancky jazyk je predmet odbornej teoretickej prípravy. Jeho cieľom je dať žiakom speváckeho oddelenia znalosť talianskeho jazyka a reálií. Žiaci si majú osvojiť správnu výslovnosť spisovnej taliančiny, získať dostatočnú slovnú zásobu. Pomocou slovníkov (výkladových, prekladových, frazeologických) sa orientovať v textoch talianskych skladieb. Osvojiť si hudobnú terminológiu a jej využívanie pri štúdiu operného repertoáru.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Od žiakov speváckeho oddelenia sa bude vyžadovať vedomosť hudobnej terminológie, základnej gramatiky talianskeho jazyka, správnej výslovnosti, tvorenia viet, dialógov, slohových útvarov, využívanie a schopnosť používania nielen prekladových slovníkov, ale aj výkladových slovníkov pre preklady árií písaných v starej taliančine, prípadne v dialektoch. Vedieť čítať a porozumieť aj neznámemu textu, vytvárať dialógy na rozličné témy, reprodukovať počutý text (originálne nahrávky načítané Talianmi, nahrávky z rozhlasu a televízie).

2. Ciele predmetu

Pri čítaní a preklade textov vokálnych skladieb budú žiaci upozorňovaní na staršie morfológické a lexikálne tvary spisovného talianskeho jazyka, na najčastejšie chyby pri výslovnosti zdvojených spoluhlások, prízvukov a spájanie slov. Budú im poskytnuté i základné informácie o talianskych dialektoch, s ktorými sa stretnú v textoch skladieb (neapolský, benátsky, sicílsky).

3. Obsah vzdelávania

Žiaci si v priebehu štúdia osvoja gramatiku spisovného talianskeho jazyka, jej využitie pri študovaní vokálnych hudobných diel. Ovládanie talianskej hudobnej terminológie im napomáha pri naštudovaní partitúr. Veľký dôraz sa kladie na výslovnosť a spájanie slov, ich možnosť krátenia a tak jednoduchšej výslovnosti. Prehliadia si tiež vedomosti talianskych reálií cez históriu, umenie, zemepis až po súčasnosť. Čo najviac využívať texty vokálnych skladieb pre vysvetlenie gramatických javov a ich použitie aj v hovorovej taliančine.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

1. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Ústne vyjadrovanie
 - 1.1 opakovat' so správnou výslovnosťou jednoduché vety
 - 1.2 rôzne obmieňať jednoduché vety
 - 1.3 odpovedať na dané otázky a vedieť tvoriť otázky
 - 1.4 hovoriť v krátkych dialógoch o témach z každodenného života
2. Čítanie
 - 2.1 čítať nahlas so správnou výslovnosťou, prízvukom a intonáciou jednoduché vety a krátke texty
 - 2.2 čítanie a pomocou slovníka prekladať jednoduché vety z oblasti študovaného odboru
 - 2.3 vedieť čítať talianske verše
 - 2.4 naučiť sa základné pravidlá výslovnosti
 - 2.5 rod v taliančine, neurčitý člen
 - 2.6 koncovky podstatných mien a prídavných mien
 - 2.7 časovanie slovesa byť, zápor
 - 2.8 práca s dialógom, základná hudobná terminológia
 - 2.9 vyjadrovanie pádu
 - 2.10 časovanie slovesa mať
 - 2.11 množné číslo
 - 2.12 príslovky
 - 2.13 zámená
 - 2.14 pádové vzťahy

2. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Gramatika v písanom a ústnom prejave
 - 1.1 opakovanie učiva 1. ročníka
 - 1.2 osobné zámená
 - 1.3 základné a radové číslovky, zlomky
 - 1.4 určovanie hodín
 - 1.5 zhoda prídavných mien minulého s predmetom
 - 1.6 vedľajšie vety
 - 1.7 krátenie predmetových viet
 - 1.8 osobné zámená neprízvučné
 - 1.9 tvorenie zloženého minulého času so slovesom mať (avere)
 - 1.10 gramatické cvičenia
 - 1.11 práca s textom, hudobná terminológia
 - 1.12 prekladové cvičenia
 - 1.13 krátke preklady árií a piesní pomocou slovníkov

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Gramatika v písanom a ústnom prejave
 - 1.1 opakovanie učiva 2. ročníka
 - 1.2 osobné zámená neprízvuční v 3. páde
 - 1.3 krátenie vedľajších viet predmetových
 - 1.4 zámeno quello che
 - 1.5 práca s textom – preklady piesní
 - 1.6 prekladové cvičenia
 - 1.7 zvrtné slovesá
 - 1.8 nepravidelné slovesá
 - 1.9 konverzačné cvičenia
 - 1.10 tvorenie zloženého minulého času so slovesom byť (essere)
 - 1.11 prekladové cvičenia, používanie hudobnej terminológie
 - 1.12 zámenná častica ne
 - 1.13 konverzačné cvičenia k textu

4. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

1. Gramatika v písomnom a ústnom prejave
 - 1.1 opakovanie učiva 3. ročníka
 - 1.2 konverzačné cvičenia
 - 1.3 prekladové cvičenia
 - 1.4 postavenie dvoch zámen za slovesom
 - 1.5 zámenná častica ci
 - 1.6 čítanie dátumu
 - 1.7 práca s textom Šťastné Vianoce
 - 1.8 tvorenie a použitie perfekta
 - 1.9 delivý člen
 - 1.10 prízvučné zámená
 - 1.11 podmieňovací spôsob
 - 1.12 neosobné slovesné tvary
 - 1.13 hudobná terminológia
 - 1.14 preklady árií z opery Don Carlos, výslovnosť zdvojených spoluhlások

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Gramatika v písanom a ústnom prejave
 - 1.1 opakovanie učiva 4. ročníka
 - 1.2 trpný rod
 - 1.3 práca s textom: Taliani a káva
 - 1.4 prekladové cvičenia
 - 1.5 väzba stare + gerundium
 - 1.6 práca s textom: Taliani a sviatky
 - 1.7 tvorenie a použitie passata remota

- 1.8 väzba stare per + infinitív
- 1.9 práca s textom: Taliani pri stole, Talianska kuchyňa
- 1.10 práca s textom: Stránky z histórie Talianska
- 1.11 práca s textom: Taliansky film
- 1.12 tvorenie passata remota 2. slovesnej triedy
- 1.13 práca s textom: Objavy a vynálezy Talianov
- 1.14 práca s textom: Talianska móda
- 1.15 krátenie viet príchastím minulým
- 1.16 práca s textom: Verdino Aida a predstavenie v divadle La Scala
- 1.17 práca s textom: Enrico Caruso a Luciano Pavarotti
- 1.18 konverzačné cvičenia k textom
- 1.19 tvorenie zloženého budúceho času
- 1.20 zložený neurčitok
- 1.21 vedľajšie vety – dopo + zložený neurčitok
- 1.22 vyjadrenie predčasnosti vo vetách
- 1.23 krátenie vedľajších viet pomocou senza a invece
- 1.24 práca s textom: Talianska opera
- 1.25 práca s textom: Predstavenie Aidy s tenoristom Robertom Alagnom

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

- 1. Gramatika v písanom a ústnom prejave
 - 1.1 opakovanie učiva 5. ročníka
 - 1.2 minulý podmienovací spôsob
 - 1.3 zámenná častica la
 - 1.4 neosobné slovesné tvary
 - 1.5 krátenie vedľajších viet účinkových
 - 1.6 krátenie vedľajších viet dôvodových
 - 1.7 gramatické cvičenia
 - 1.8 práca s textom: Taliansky priemysel a ekonomika
 - 1.9 prekladové cvičenia
 - 1.10 súslednosť časová
 - 1.11 práca s textom: Cesta po Taliansku
 - 1.12 slovesné väzby
 - 1.13 práca s textom: Rím – večné mesto
 - 1.14 práca s časopisom
 - 1.15 prítomný konjuktív
 - 1.16 časová súslednosť v konjunktíve
 - 1.17 práca s textom: Talianske mestá
 - 1.18 konjuktív imperfekta
 - 1.19 konjuktív trapassata
 - 1.20 práca s textom: Galileo Galilei, Leonardo da Vinci
 - 1.21 práca s časopisom
 - 1.22 tvorenie podmienovacích súvetí
 - 1.23 slovesné podstatné meno
 - 1.24 práca s textom: Výpočtová technika, Počítač, Mobilný telefón
 - 1.25 nepriama reč
 - 1.26 práca s textom: Problémy moderného Talianska

Vzdelávacia oblasť:
Jazyk a komunikácia
ODBORNÝ CUDZÍ JAZYK
ISCED 5B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Prioritou predmetu odborný cudzí jazyk je naučiť absolventov konzervatória aktívne zvládnuť jazykové zručnosti a vedomosti hlavného odboru štúdia . Jazykové vyučovanie vytvára a podporuje spoločenskú, individuálnu a profesionálnu spôsobilosť dorozumieť sa a komunikovať v cudzom jazyku v pracovných podmienkach, umožňuje uplatniť sa na domácom i zahraničnom trhu práce.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je rozvíjať všetky jazykové kompetencie (čítanie, písanie, počúvanie, rozprávanie) s dôrazom na odbornú terminológiu v súlade s odborným profilom žiaka.

3. Obsah vzdelávania

Po obsahovej stránke majú žiaci nadobudnuté vedomosti v cudzom jazyku aplikovať a rozširovať o odbornú terminológiu v súlade s odborným profilom absolventa. Dôraz sa kladie na rozvoj rečových zručností – počúvania s porozumením, čítania s porozumením, ústneho a písomného prejavu .

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje

Žiak dokáže v cudzom jazyku ústne i písomne reagovať na rôzne situácie týkajúce sa jeho profesijného zamerania a prezentovať svoje názory, postoje a poznatky. Dokáže čítať s porozumením primeraný odborný text a zaujať k nemu stanovisko.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33)

1. Umelecko-odborná terminológia
 - 1.1. Hudobno-teoretická terminológia
 - 1.2. Terminológia dejín opery ,operety a muzikálu
2. Fonetika
 - 2.1. Správna fonetika na príkladoch piesní a operných árií
3. Časti tela – pri speve, pri umeleckom prejave
4. Konverzácia umelecko-pedagogického zamerania
 - 3.1. Prezentácia odborného textu
 - 3.2. Hodnotenie umeleckého výkonu
5. Modelové situácie nedidaktické
 - 4.1. Orientácia v cudzojazyčnom prostredí
 - 4.2. Hudobná knižnica, internet
 - 4.3. Administratívne postupy pri uchádzaní sa o miesto, štipendium, konkurz

6. ročník Hlavný odbor štúdia spev

(1 hodiny týždenne, spolu 30)

1. Modelové situácie didaktické
 - 1.1. Základné didaktické pokyny pri vyučovaní umeleckého predmetu
 - 1.2. Organizácia vyučovacej hodiny
2. Umelecko-pedagogická terminológia
 - 2.1. Osvojenie si odbornej terminológie súvisiacej s vyučovaním operného, operetného a muzikálového spevu
3. Rôzne modelové situácie pri komunikácii členov umeleckých telies a súborov
 - 3.1. Práca umeleckých kolektívov operného, operetného a muzikálového súboru
4. Odborný písomný prejav
 - 4.1. Vybavovanie písomnej agendy v súvislosti s organizáciou umeleckej a pedagogicko-umeleckej práce
5. Kontakt so zahraničnými umeleckými agentúrami
 - 5.1. Komunikácia s predstaviteľom zahraničnej umeleckej agentúry
 - 5.2. Sebaaprezentácia

Vzdelávacia oblasť:
Jazyk a komunikácia
JAVISKOVÁ REČ
ISCED 3B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Javisková reč je predmet odbornej umeleckej a pedagogicko-umeleckej prípravy, ktorý sa zaoberá fonáciou (využívaním hlasu) a artikuláciou (využívaním hovoridiel), procesom komunikácie, kultúrou a hygienou reči a chybami reči.

2. Ciele predmetu

Hlavným cieľom predmetu je naučiť žiakov správne využívať svoj hlas pri výkone na javisku. Jasne a zreteľne artikulovať. Spoznať psychologicko-fyziologické a anatomické podmienky reči a naučiť sa aplikovať fonetické zákonitosti na vlastnú umeleckú prax.

3. Obsah vzdelávania

Obsah vyučovania tvoria prednášky zaoberajúce sa základnou problematikou reči, procesom komunikácie, kultúrou a hygienou reči a praktické fonetické a artikulačné cvičenia.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Úvod do štúdia
2. Psychologicko-fyziologické podmienky reči
3. Anatomicko-fyziologické podmienky reči
4. Reč ako dorozumievací prostriedok
5. Fyziologicko-artikulačné prostriedky reči
6. Akustiko-optické vlastnosti reči

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Reč, modulačné faktory
2. Kultúra reči
3. Aplikácia fonetických zákonitostí na umeleckú prax
4. Vývoj reči dieťaťa
5. Poruchy reči
6. Hygiena reči

Vzdelávacia oblasť:

Človek a príroda

FYZIOLÓGIA A HYGIENA HLASOVÉHO APARÁTU

ISCED 3B

Konzervatórium Spev

Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Fyziológia a hygiena hlasu je predmet odbornej umeleckej a pedagogicko-umeleckej prípravy, ktorý má doplniť a rozšíriť odbornú pripravenosť budúcich spevákov a učiteľov spevu. Tento predmet nadväzuje na javiskovú reč a fonetiku.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je poskytnúť žiakom speváckych oddelení potrebné znalosti z anatómie a fyziológie dychového, hlasového a sluchového ústrojenstva a príslušných mechanizmov centrálnej nervovej sústavy. Objasniť žiakom, ktoré fyziologické a fyzikálne faktory pôsobia pri tvorbe hlasu hovorového a spevného a aké sú rozdiely medzi hovoreným a spevným hlasom. Poučiť ich o najčastejších ochoreniach a poruchách hlasového aparátu vzhľadom k ich štúdiu a budúcej profesii. Dať žiakom základné pokyny pre prevenciu týchto ochorení a porúch a osvetliť im základy hlasovej hygieny.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom vyučovania sú odborné prednášky týkajúce sa základnej problematiky fyziológie a hygieny hlasu a praktické cvičenia z oblasti tvorenia tónu, správneho dýchania a regulácie hlasu.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Anatómia a fyziológia hlasového aparátu
2. Organizácia a riadenie hlasovej funkcie v ústrednom nervstve
3. Tvorenie a vlastnosti tónu
4. Vnímanie a regulácia hlasu
5. Vývoj ľudského hlasu
6. Fyziológia spevného hlasu
7. Hovorový hlas v učiteľskej praxi
8. Hlasové poruchy
9. Hygiena hlasu

Výučbu je potrebné doplniť prednáškou foniatra o anatómii a fyziológii hlasového a rečového ústrojenstva, o chorobách a funkčných poruchách hlasu so zameraním na prevenciu.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
NÁUKA O SPOLOČNOSTI
ISCED 3A

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

Vid':
Príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu gymnázia, učebné osnovy (návrh) ŠPÚ

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DEJEPIS
ISCED 3A

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

Vid':

Príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu gymnázia, učebné osnovy (návrh) ŠPÚ

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DEJINY HUDBY
ISCED 3B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Teoretický a pedagogicko-umelecký predmet dejiny hudby dáva žiakovi základné vedomosti o jednotlivých historických a štýlových obdobiach, o význame a najdôležitejších dielach najväčších osobností dejín hudby. Žiak sa naučí orientovať v historických obdobiach, spozná najvýznamnejšie osobnosti a udalosti dejín súvisiace najmä so slovenskými dejinami a s dejinami hudby. Učí sa analyzovať umelecké diela, analýzu teoreticky zdôvodniť, určiť charakteristické štýlové znaky, estetické ideály, hudobnú reč, hudobné formy a hudobné druhy jednotlivých hudobných diel podľa notového alebo zvukového záznamu. Naučí sa používať tieto vedomosti pri tvorivom a štýlovo správnom stvárnení vlastnej interpretácie hudobných diel, vytvorí si kvalitné estetického cítenie. Vedomosti, schopnosti a zručnosti, ktoré žiak získa v predmete dejiny hudby bude uplatňovať vo vlastnej umeleckej tvorbe a pri umelecko-pedagogickom pôsobení.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Žiak sa orientuje v štýlových obdobiach i v znejúcej hudbe. Na základe použitých výrazových prostriedkov hudby, ktoré vníma a chápe, dokáže zaradiť, charakterizovať počúvanú skladbu z hľadiska štýlového obdobia a hudobného druhu, dokáže verbalizovať svoj názor, hudobný zážitok.

Žiak dokáže vyjadriť svoj názor a pri vzájomnej konfrontácii stanovísk vedie odborný dialóg, dokáže hodnotiť a analyzovať počúvané skladby.

Ovláda základné informácie o hudobných skladateľoch a tieto náležite aplikuje vo svojej odbornej praxi.

2. Ciele predmetu

Predmet umožňuje žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú seberealizáciu. Prostredníctvom dejín hudby rozvíja tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formuje a rozvíja gramotnosť v oblasti vyjadrovania sa odbornou terminológiou. Formuje kultúrne postoje, vychováva žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych názorov a hodnotových kritérií cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel. Uvádza ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry vo vzťahu k tradíciám na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením. Žiak poznáva a vie pomenovať pôsobenie umeleckých diel a taktiež svoj zážitok z nich. Poznáva vybrané typické diela hudobnej kultúry reprezentujúce hudobné druhy a štýlové obdobia. Dejiny hudby podporujú medzipredmetové väzby a interdisciplinárnosť vyučovania. Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu charakteristickú pre hudbu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi.

3. Obsah vzdelávania

Obsah vyučovania tvorí sústava základných tém. Každá téma zodpovedá riešeniu určitej hudobnej problematiky či analýze štýlového obdobia. Témy sú zoradené v historických radoch. Historický rad predstavuje riešenie problémov v priereze ročníkov. Takéto zoradenie vyplýva z historickej následnosti a taktiež sleduje stupňovanie náročnosti pri štruktúrovaní osobnosti žiaka. Zoradenie tém v rámci jedného ročníka umožňuje učiteľovi sledovať motivačné nadväznosti.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(1 hodiny týždenne, spolu 33 hodín)

1. Úvod do predmetu
2. Základy periodizácie dejín hudby
3. Vznik hudby a prvé významné hudobné kultúry
4. Hudba v starovekom Grécku a Ríme
5. Stredovek – románsky a gotický štýl
Cirkevná monódia , Rano-kresťanské chorály, Byzantský chorál
Gregoriánsky chorál , Duchovné piesne, Duchovné hry, Svetská monódia
Základy ranej polyfónie a polyfónia 13. storočia, Epocha Notre-Dame
Ars antiqua, Francúzska hudba 14. storočia – ars nova, Guillaume de Machaut
Ars nova v Taliansku (trecento), Hudba 14. storočia v Anglicku
6. Renesancia – obdobie vokálnej polyfónie
Charakteristika obdobia a štýlu renesancie, hudobné druhy renesancie
Anglická hudba v 15. storočí
Generácie franko-flámskych skladateľov
Ockeghem, Dufay, Obrecht, Willaert, Gombert, Josquine de Prez
Inštrumentálna hudba renesancie
Benátska škola, Rímska škola
Orlando di Lasso
Giovanni Pierluigi da Palestrina
Talianski madrigalisti
7. Najstaršie hudobné pamiatky na Slovensku
8. Barok
Renesancia a barok – zmena štýlu
Charakteristika obdobia a štýlu baroka
Raná baroková opera, Claudio Monteverdi, Neapolská opera, Francúzska opera, Anglická opera
Vokálno-inštrumentálna hudba baroka – oratóriá a kantáty
Inštrumentálne druhy barokovej hudby
Významní predstavitelia barokovej hudby 17. stor. a ich reprezentatívne diela
Osobnosti prvej polovice 18. storočia - Antonio Vivaldi, Jean Philippe Rameau
Johann Sebastian Bach, Georg Friedrich Händel Georg Philipp Telemann
Hudobný barok na Slovensku, najvýznamnejší predstavitelia, reprezentatívne diela
Galantný štýl, Mannnhaimská škola

2. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

Klasicizmus

Klasicizmus – charakteristika štýlu, charakteristika obdobia a štýlu klasicizmu
Prejavy klasicizmu v prvej polovici 18. storočia
Vokálno-inštrumentálna hudba klasicizmu
Opera v 18. storočí (opera buffa, opera seria, singspiel)
Operná reforma Christopa Willibalda Glucka
Sonáty a symfónie klasicizmu
Inštrumentálna hudba klasicizmu
Predstavitelia klasicizmu, reprezentatívne diela
Osobnosti vrcholného klasicizmu, Franz Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart
Ludwig van Beethoven
Slovenský hudobný klasicizmus, charakter hudby, najvýznamnejší predstavitelia,
reprezentatívne diela

Romantizmus

Charakteristika obdobia a štýlu romantizmu
Raný romantizmus, predstavitelia raného romantizmu a ich reprezentatívne diela
Novoromantizmus - predstavitelia a ich reprezentatívne diela
Neskorý romantizmus, predstavitelia a ich reprezentatívne diela
Osobnosti romantizmu - Carl Maria von Weber, Franz Schubert,
Félix Mendelssohn-Bartholdy, Fryderyk Chopin ,Robert Schumann
Hector Berlioz, Franz Liszt, Johannes Brahms, Anton Bruckner, César Franck, Antonín
Dvořák, Pjotr Il'jič Čajkovskij, Karol Szymanowski, Jean Sibelius, Edward Elgar
Sergej Rachmaninov, Richard Strauss, Gustáv Mahler

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

Opera romantizmus

Opera v Taliansku – predstavitelia, reprezentatívne diela
Opera vo Francúzsku – predstavitelia, reprezentatívne diela
Opera v Nemecku – predstavitelia, reprezentatívne diela
Veristické operné diela – predstavitelia, reprezentatívne diela
Osobnosti romantickej opery - Richard Wagner, Giuseppe Verdi
Národné školy v 19. storočí
Ruská národná hudba
Poľská národná hudba
Česká národná hudba
Nórska národná hudba
Fínska národná hudba
Španielska národná hudba
Anglická národná hudba

Slovenská hudba 19. storočia - charakteristika, významní predstavitelia, ich diela
Ján Levoslav Bella

Hudba 20. storočia

Hudobný impresionizmus

Charakteristika obdobia a štýlu, najvýznamnejší predstavitelia a ich tvorba

Hudobný expresionizmus

Charakteristika obdobia a štýlu expresionizmu

Druhá viedenská škola

Prejavy expresionizmu v dielach skladateľov 20. storočia, reprezentatívne diela

Neofolklorizmus - charakteristika štýlu, významní predstavitelia, reprezentatívne diela

Neoklasicizmus - charakteristika štýlu, významní predstavitelia, reprezentatívne diela

Osobnosti hudby 20. storočia:

Claude Debussy, Maurice Ravel, Alexander Skrjabin, Arnold Schönberg, Alban Berg

Anton Webern, Igor Stravinský, Béla Bartók, Leoš Janáček, Zoltán Kodály, Karl Orff

Paul Hindemith, Artur Honegger, Darius Milhaud, Sergej Prokofjev, Dmitrij Šostakovič

Bohuslav Martinů, George Gershwin

4. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

Európska hudba po roku 1950

Pluralizmus štýlov

Dodekafónia, seriálna kompozičná technika, modálne kompozície

Konkrétna hudba, elektronická hudba

Aleatorika

Opera, hudobné divadlo

Postseriálna hudba

Minimal music

Nové hudobné prejavy, predstavitelia, reprezentatívne diela

Osobnosti hudby 20. a 21. storočia - John Cage, Luigi Dallapiccola, Olivier Messiaen

György Ligeti, Luciano Berio, Karlheinz Stockhausen, Pierre Boulez, Benjamin Britten

Krzysztof Penderecki, Arvo Pärt

Hudba na Slovensku v 20. a 21. storočí

Charakteristika obdobia, vývoj slovenskej hudby, významní predstavitelia, reprezentatívne diela

Charakteristika generácie zakladateľov slovenskej národnej hudby

Charakteristika generácie skladateľov slovenskej hudby 20. storočia

Charakteristika generácie skladateľov nastupujúcich na začiatku 21. storočia

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DEJINY DIVADLA
ISCED 3B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Dejiny divadla je predmet odbornej umeleckej a pedagogicko-umeleckej prípravy, ktorý približuje žiakom speváckeho oddelenia základné znalosti vývoja divadla a dopĺňa hudobno-historické znalosti a súvislosti z dejín hudby.

2. Ciele predmetu

Hlavným cieľom predmetu je oboznámiť žiakov s vývojom divadla od najstarších čias až po súčasnosť. Spoznať významné osobnosti a diela z tejto oblasti. Naučiť sa používať tieto vedomosti pri tvorivom a štýlovo správnom stvárnení vlastnej interpretácie hudobných diel, vytvoriť si kvalitné estetického cítenie. Vedomosti, schopnosti a zručnosti, ktoré žiak získa v predmete dejiny divadla môže uplatniť vo vlastnej umeleckej tvorbe a pri umelecko-pedagogickom pôsobení.

3. Obsah vzdelávania

Obsah vyučovania tvorí sústava základných tém. Každá téma zodpovedá riešeniu určitej problematiky, či analýze štýlového obdobia. Témy sú zoradené v historických radoch. Historický rad predstavuje riešenie problémov v priereze ročníkov. Takéto zoradenie vyplýva z historickej následnosti a taktiež sleduje stupňovanie náročnosti pri formovaní osobnosti žiaka. Zoradenie tém v rámci jedného ročníka umožňuje učiteľovi sledovať motivačné nadväznosti.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Orientálne divadlo (len informatívny prehľad)
2. História a prax starogréckeho diadla
3. Grécka tragédia (Aischylos, Sofokles, Euripides)
4. Grécka komédia (Aristofeus, Menandros)
5. Rímske divadlo (Terentius, Plautus, Seneca)
6. Stredoveké cirkevné divadlo. Stredoveké svetské divadlo
7. Stredoveké divadlo u nás
8. Renesančné divadlo pred commedia dell'arte
9. Comedia dell'arte, alžbetínske divadlo, Shakespeare
10. Španielske divadlo (Lope de Vega)
11. Francúzske divadlo (Corneille, Racine, Molière)

12. Divadlo XVIII. storočia
13. Predpoklady novej inscenačnej praxe: Goethe, Schiller
14. Meiningenské divadlo
15. Moskovské umelecké divadlo. Stanislavskij
16. Slovenský divadelný vývoj
17. Umelecké osobnosti a ich podiel na vzniku a rozvoji slovenského národného divadla
18. Významné osobnosti súčasnej svetovej opery: dirigenti, režiséri, speváci.

Vzdelávacia oblasť:

Človek a spoločnosť

DEJINY A LITERATÚRA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA SPEV

ISCED 5B

Konzervatórium Spev

Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Dejiny a literatúra hlavného odboru štúdia spev je predmet odbornej teoretickej prípravy. Má veľký význam pre budúcich učiteľov z pedagogických dôvodov. Správne volená pedagogická literatúra je zárukou rastu žiaka. Veľmi dôležitý je i rozsah predmetu. Je potrebné získať nielen znalosti z dejín spevu a ovládať literatúru, ale získať aj prehľad o vzniku diela, skladateľovej inšpirácii, vedieť z diela vyčleniť estetické hodnoty, obsah, zmysel diela a skladateľov zámer.

Predmet dejiny a literatúra spevu priamo nadväzuje na predmet dejiny hudby, avšak zameranie tohto predmetu je na vokálnu tvorbu skladateľov, oratórnu a kantátovú.

2. Ciele predmetu

Hlavným cieľom predmetu je zoznámenie žiakov s dejinami spevu a speváckou piesňovou literatúrou, oratórnou, kantátovou a opernou. Žiaci získajú ucelený prehľad dejín spevu, dokážu rozlišovať skladateľský i spevácky štýl, rozšíria si znalosti opernej i piesňovej literatúry.

3. Obsah vzdelávania

Obsah vyučovania tvorí sústava základných tém. Každá téma zodpovedá riešeniu určitej problematiky či analýze štýlového obdobia. Témy sú zoradené v historických radoch. Historický rad predstavuje riešenie problémov v priereze ročníkov. Takéto zoradenie vyplýva z historickej následnosti a taktiež sleduje stupňovanie náročnosti pri formovaní osobnosti žiaka. Zoradenie tém v rámci jedného ročníka umožňuje učiteľovi sledovať motivačné nadväznosti.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Spevácka estetika a spevácky prejav ako umelecký prostriedok
2. Taliansky barok
3. Nemecký barok
4. Český a slovenský barok
5. Klasicizmus
6. Raný nemecký romantizmus
7. Ruská romanca
8. Piesňové a oratórne dielo novoromantické
9. Verizmus
10. Francúzska romantická piesňová literatúra

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Vokálne diela európskych národných kultúr (česká, poľská, maďarská)
2. Piesňové dielo R. Straussa
3. Piesňové dielo G. Mahlera
4. Piesňové dielo C. Debussyho a M. Ravella
5. Vokálna tvorba prvej generácie zakladateľov slovenskej národnej hudby
6. Piesňové dielo slovenských skladateľov 20. storočia
7. Piesňové dielo viedenských expresionistov
8. Vokálna tvorba súčasnej slovenskej skladateľskej generácie
9. Ľudová pieseň – jej zberatelia a upravovatelia
10. Problémy súčasnej piesňovej interpretácie

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
PSYCHOLÓGIA
ISCED 5B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

Vid':
Príloha 1 strana 61

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
PEDAGOGIKA
ISCED 5B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

Vid':
Príloha 1 k štátnemu vzdelávaciemu programu konzervatória, učebné osnovy
hudobnodramatického odboru (návrh), strana 64

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
PEDAGOGIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA SPEV
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Pedagogika hlavného študijného odboru je neoddeliteľnou súčasťou hlavného študijného odboru. Vedie k osvojovaniu si správnych pedagogických a metodologických postupov, ktoré žiaci potom po absolvovaní školy aplikujú pri pedagogicko-umeleckých činnostiach. Nakoľko umelecká pedagogika pracuje v prevažnej miere na princípoch pedagogiky individuálneho spôsobu vzdelávania, pri jej tvorbe pedagóg musí rešpektovať individualitu každého žiaka, jeho talentové predpoklady, fyziologické dispozície a predpoklad ich rozvoja, vek, schopnosť chápania a reagovania na nové poznatky a im podriadiť pri vyučovaní svoj metodický postup. Každý žiak sa vyvíja iným spôsobom, preto sa príprava učebného postupu nesmie robiť hromadne. Pre každého žiaka musí učiteľ pripraviť individuálny metodický postup, ale nikdy by sa nemal vytratiť hlavný cieľ, vychovať umelecky citiaceho človeka a nielen mechanického remeselníka. Treba bojovať proti diletantskému chápaniu interpretovaného diela, ktoré sa prejavuje v nesprávnom pochopení po stránke obsahu a posolstva a výberom neprimeraných výrazových prostriedkov. Pritom však učiteľ musí byť dobrým psychológom a musí viesť žiaka svojím postupom upútať počas celej hodiny. Žiaci sa tu teda učia umenie citovo vnímať, rozumieť umeleckým dielam a čo je v predmete pedagogika hlavného študijného odboru najdôležitejšie, naučia sa podľa vzoru svojho učiteľa hlavného odboru štúdia a v súčinnosti s ostatnými pedagogickými predmetmi komplexne pedagogicky pôsobiť na vyžadovanej úrovni. Patrí k predmetom „ako vytvárať umenie“. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne pripraviť umelecko-interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie každého zvereného žiaka na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je osvojovanie si správnych pedagogických a metodicko-didaktických postupov, ktoré žiaci potom po absolvovaní školy budú aplikovať pri svojich pedagogických činnostiach. Pedagogika hlavného študijného odboru sa ako výnimočný predmet nachádza iba na umeleckých školách konzervatoriálneho druhu a tvorí jeden z pilierov umeleckej pedagogiky preto, lebo žiak konzervatória sa pri tvorbe umeleckej produkcie učí zaznamenávať a plniť komplexné požiadavky svojho učiteľa. Tie sú potom vzorom, pri vlastnej pedagogicko-umeleckej činnosti.

3. Obsah vzdelávania

Pedagogicko-umelecké vzdelávanie, pripravuje na komplexné pedagogické pôsobenie umeleckú osobnosť, s osobnostnými predpokladmi pre prácu v pedagogicko-umeleckých činnostiach. Ovláda pedagogiku, odborovú didaktiku a metodiku, aplikovanú fyziológiu, aplikovanú psychológiu a praktickú orientáciu v štýlových obdobiach vo svojom hlavnom odbore štúdia podľa požadovaných nárokov v jednotlivých ročníkoch.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Základné pojmy fyziológie hlasu
2. Dychové cvičenia, tvorenie a posadenie tónu do rezonancie
3. Tvorenie vokálov v strednej hlasovej polohe
4. Základy uvedené v predchádzajúcich bodoch sa cvičia na ľahších a kratších technických postupoch
5. Všetky postupy podľa individuálnych schopností každého žiaka
 1. Rozvíjať v žiakoch základy speváckej techniky, prirodzeného držania tela pri speve, a tieto zásady prenášať do jednoduchých hudobných útvarov, do solfegii a piesní
 2. Repertoár sa študuje v slovenskom jazyku alebo v origináli
 3. Poznanie základov pedagogiky vyučovania spevu
 4. Poznanie základov odborovej didaktiky a odborovej metodiky vyučovania spevu

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Upevňovanie dychovej techniky a cvičenie hlasovej artikulácie so zreteľom k postupnému vytváraniu appoggia
2. Rozširovanie hlasového rozsahu vo vyrovnanom zvuku
3. Dôsledný výcvik legata, martellata a príprava messa di voce
4. Poznanie základov pedagogiky vyučovania spevu
5. Poznanie základov odborovej didaktiky a odborovej metodiky vyučovania spevu

3. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Pokračuje sa v zdokonaľovaní technického vývoja hlasu, s prihliadnutím na hudobno-výrazovú stránku
2. Primerane k technickému stupni vývoja voliť zložitejšie cvičenia v dur a moll
3. Technická príprava jednoduchých speváckych ozdôb
4. Poznanie základov pedagogiky vyučovania spevu
5. Poznanie základov odborovej didaktiky a odborovej metodiky vyučovania spevu

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Technické cvičenia v celom hlasovom rozsahu
2. Vyrovnávanie registrov – zdokonaľovanie messa di voce
3. Stupnice v zložitejších hlasových cvičeniach
4. Nácvik recitativu
5. Melodické ozdoby. Nácvik trilku
6. Repertoár sa študuje v slovenskom jazyku alebo v origináli
7. Poznanie základov pedagogiky vyučovania spevu
8. Poznanie základov odborovej didaktiky a odborovej metodiky vyučovania spevu

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Pohyblivosť hlasu a jeho vyrovnanie v celom hlasovom rozsahu
2. Technická pohotovosť sa zdokonaľuje primeranou piesňovou a opernou literatúrou
3. Repertoár sa študuje v origináli alebo v slovenskom jazyku
4. Rozširovanie repertoáru podľa schopností a potrieb žiaka
5. Aplikovanie pedagogiky vyučovania spevu
6. Aplikovanie odborovej didaktiky a metodiky pri vyučovaní spevu

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Vyrovnanosť hlasu sa zdokonaľuje primeranou piesňovou, kantátovou a opernou literatúrou
2. Technické zvládnutie speváckych ozdôb
3. Rozvíjanie umeleckej invencie smerujúcej k zvládnutiu štýlových nárokov
4. Repertoár sa študuje v origináli alebo v slovenskom jazyku
5. Aplikovanie pedagogiky vyučovania spevu
6. Aplikovanie odborovej didaktiky a metodiky pri vyučovaní spevu

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
METODIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA SPEV
ISCED 5B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Metodika vyučovania spevu je predmet odbornej umeleckej a pedagogicko-umeleckej prípravy. Nadväzuje na poznatky získané v priebehu štúdia hlavného predmetu, zoraduje ich do pracovného postupu a pripravuje žiaka na pedagogické pôsobenie.

Hudba je prejavom citovej a estetickej potreby človeka, ktorá sa spevom rozvíja. Úlohou učiteľa spevu je dosiahnuť nielen technické zvládnutie problémov, ktoré sa pri výučbe spevu vyskytnú, ale i rozvíjať citovo-estetickú potrebu žiaka. Dosiahnutie týchto cieľov kladie úlohy na učiteľa, ktorý na základe svojich pedagogicko-psychologických znalostí a skúseností musí zohľadniť psychický a fyzický vývoj žiaka, jeho nadanie a schopnosti. Pri uplatňovaní základných didaktických zásad musí byť žiak najdôležitejší činiteľ z činiteľov žiak – učivo - učiteľ. Úlohou učiteľa je vytvoriť pre žiaka podmienky, aby sa mohol, prejavovať ako tvorivá bytosť, ktorá je stredom vyučovania.

Medzi špecifiká, ktoré sú nevyhnutné v hudobno-výchovnom procese, patria dostatočná miera hudobného nadania žiaka, ktorá sa skladá zo zdravého a vývoja schopného hlasového materiálu, z hudobného sluchu, rytmu a pamäti, pohybových a tvorivých schopností.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je príprava žiaka na pedagogické povolanie učiteľa spevu nielen po stránke technickej, ale aj citovo – estetickej. Študent získava schopnosť pedagogicky pôsobiť na umeleckých školách, dokáže svoje odborné vedomosti, umelecké schopnosti, umelecko-pedagogické a pedagogicko-psychologické kompetencie aplikovať vo vyučovacom procese, aplikovať v umeleckej a umelecko-pedagogickej praxi svoje odborné vedomosti, schopnosti a zručnosti nadobudnuté štúdiom teoretických predmetov. Vie prezentovať svoje myslenie a umelecký názor.

3. Obsah vzdelávania

Obsah vyučovania tvorí sústava základných tém. Sú z oblasti metodiky vyučovania spevu. Zaoberajú sa ľudským hlasom, tvorením tónu, dýchaním, speváckou artikuláciou a podobne.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Význam a ciele hlasovej výchovy
Používanie základných metodických postupov vyučovania metodiky vyučovania spevu:
 - všeobecne
 - pre učiteľov
 - pre poslucháčov
2. Školenie ľudského hlasu
 - 2.1 Dychová funkcia
 - 2.1.1 Fyziológia dychových orgánov
 - 2.1.2 Fázy dychu
 - 2.1.3 Typy dýchania
 - 2.2 Hlasová funkcia
 - 2.2.1 Fyziológia hlasových ústrojov
 - 2.2.2 Tvorenie tónu
 - 2.2.3 Rezonancia
 - 2.2.4 Hlasové registre
 - 2.2.5 Vlastnosti ľudského hlasu
 - 2.2.6 Postavenie orgánov pri správnom tvorení tónu
 - 2.2.6 Druhy hlasov a ich rozsahy, hlasové obory
 - 2.3 Výslovnosť
 - 2.3.1 Samohlásky (vokály)
 - 2.3.2 Spoluhlásky (konsonanty)
 - 2.3.3 Nesprávna výslovnosť
 - 2.3.4 Chyby reči a výslovnosti
 - 2.4 Hlasová technika
 - 2.4.1 Spevácka artikulácia
 - 2.4.2 Melodické ozdoby
 - 2.4.3 Spevácke termíny
 - 2.5 Prednes
 - 2.5.1 Všeobecné výrazové prostriedky
 - 2.5.2 Zložky završujúce prednes
3. Chyby a choroby hlasu
 - Chyby spevného tónu
 - Choroby hlasu
4. Detský hlas
 - Význam spievania pre deti. Rozsahy detských hlasov.
 - Zásady spevu pred mutáciou
 - Mutácia
5. Hlasová hygiena
 - Zhrnutie zásad hygieny spevu
6. Metodická príprava na vyučovaciu prax
 - Písomná príprava hodiny spevu
 - Praktická ukážka modelu
 - Hodnotenie a pripomienky ostatných žiakov

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DIDAKTIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA SPEV
ISCED 5B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Didaktika vyučovania spevu je predmet odbornej umeleckej a pedagogicko-umeleckej prípravy, ktorý dopĺňa a nadväzuje na vedomosti z metodiky a ako ďalšia z umelecko-pedagogických disciplín zabezpečuje pedagogické vzdelanie žiakov konzervatória v oblasti riešenia vyučovacích problémov spevu v základnom umeleckom školstve.

2. Ciele predmetu

Hlavným cieľom didaktiky hlavného odboru štúdia spev je zoznámenie sa s historickým vývojom didaktiky, s didaktickými zásadami, s inštruktívnou literatúrou a speváckymi školami, s podrobným vyučovaním začiatočníkov a s literatúrou pre ďalšie vzdelávanie pedagógov.

3. Obsah vzdelávania

Obsah vyučovania tvorí súbor tém z oblasti hlasovej výchovy a spevu, fyziológie, psychológie a pedagogiky.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Úvod do didaktiky hlasovej výchovy a spevu
 - 1.1 Cieľ predmetu. Vysvetlenie pojmov
 - 1.2 História vzniku predmetu
 - 1.3 Didaktické zásady a ich uplatnenie pri vyučovaní žiakov ZUŠ
2. Etapy vyučovania začiatočníkov
 - 2.1 Psychofyziologické danosti začiatočníkov. Typy prípravného štúdia. Výber metodických postupov
 - 2.2 Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – prvá etapa. Zoznámenie žiaka s pedagógom. Motivácia žiaka.
 - 2.3 Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – druhá etapa. Dychová technika. Spev jednoduchých ľudových piesní. Nácvik legáta. Vyjadrenie charakteru hudby.
 - 2.4 Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – tretia etapa. Spev ľudových piesní a jednoduchých detských piesní
 - 2.5 Rozvíjanie zmyslu pre rytmus, tempo, metrum. Práca s legatom. Ujasnenie sluchovej predstavy pomocou notového zápisu
 - 2.6 Spôsob práce s deťmi predškolského veku (4 – 6 rokov). Psychofyziologické zvláštnosti predškolského veku. Hráva forma vyučovania. Motivácia a usmerňovanie koncentrácie

3. Inštruktážna literatúra pre hlasovú výchovu a spev
 - 3.1 Šlabikár spevára.
 - 3.2 Rozličné koncepcie klavírnych škôl
4. Práca na dychovej technike
 - 4.1 Nácvik reberno-bráničného dýchania. Práca na rezonancii.
 - 4.2 Nácvik mäkkého hlasového začiatku.
 - 4.3 Ľudové a umelé detské piesne. Interpretácia menších a väčších foriem. Zmysel pre štýl
 - 4.4 Práca na skladbách klasicizmu a romantizmu. Zmysel pre štýl, výrazové prostriedky. Práca na estetike tónu.
 - 4.5 Interpretácia piesní 20. storočia. Výber skladieb
5. Ďalšie formy práce na vyučovaní, didaktické materiály
 - 5.1 Spev z listu, komorný spev. Pestovanie pohotovosti. Prostriedok k dosiahnutiu viacerých cieľov
 - 5.2 Práca na výstavbe skladby. Pochopenie obsahu hudobného diela. Analýza a osvojenie notového zápisu. Práca na detailoch
 - 5.3 Základné pedagogické materiály a literatúra k ďalšiemu vzdelávaniu pedagógov

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
PEDAGOGICKÝ SEMINÁR HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA SPEV
ISCED 5B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Pedagogický seminár vyučovania spevu je predmet odbornej umeleckej a pedagogicko-umeleckej prípravy. Cieľom predmetu je integrovať poznatky zo všetkých predmetov špeciálnej pedagogickej prípravy. Jeho obsahom je riešenie problémov hlasovej výchovy a spevu žiakov ZUŠ. Poskytujeme priestor kolektívnej diskusii a rozborom všetkých pedagogických situácií. Výučba je syntézou teórie a praxe. Umožňujeme samostatné vyjadrenie žiaka, ktorý má možnosť uviesť a vyjadriť svoje myšlienky pred kolektívom. Vyžadujeme aktivitu žiakov, ich zainteresovanosť pri riešení problémov hlasovej výchovy a spevu.

2. Ciele predmetu

Hlavným cieľom predmetu je poznanie základov didaktiky vyučovania predmetu a využívanie základných metodických postupov vyučovania.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom predmetu je riešenie problémov hlasovej výchovy a spevu žiakov ZUŠ. Vyučovanie prebieha na základe syntézy teórie s praxou.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Diskusie o teoretických vedomostiach
 - 1.1 Postrehy z náčuvov výučby hlasovej výchovy a spevu
 - 1.2 Skúsenosti z vyučovacej praxe. Analýza vyučovacích hodín pedagóga a vlastných vyučovacích hodín.
 - 1.3 Kolektívne riešenie problémov predložených žiakmi
2. Inštruktívna literatúra a diskusie o metodických postupoch
 - 2.1 Zoznamovanie sa s inštruktívnou literatúrou
 - 2.2 Praktické spievanie speváckej literatúry pri klavíri
 - 2.3 Diskusie o metodických postupoch významných pedagógov
 - 2.4 Riešenie konkrétnych problémov
3. Možnosti ďalšieho vzdelávania pedagóga
 - 3.1 Ukážky z diel významných pedagógov spevu
 - 3.2 Oboznámenie sa so základnými pedagogickými materiálmi (učebné plány, osnovy, metodické príručky).

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
INFORMATIKA
ISCED 3A

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

Vid':

Príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu gymnázia, učebné osnovy (návrh) ŠPÚ

Vzdelávacia oblasť:
Matematika a práca s informáciami
INFORMATIKA V UMENÍ
ISCED 3B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Informatika v umení je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, v ktorom študent získa vedomosti, schopnosti a zručnosti v oblasti informačných technológií, získa základnú počítačovú gramotnosť so zameraním na prácu s programami využívanými v procese tvorby a interpretácie v umení.

Notácie v programe Sibelius je špecializovaný hudobný odborný predmet, ktorý umožní žiakom profesionálne spracovávať partitúry a notové party hudobných diel.

2. Ciele predmetu

Hlavným cieľom predmetu je naučiť žiakov pracovať na počítači s operačným systémom a internetom. Používať notový program, ktorý by mohli využiť pri kompozícii skladieb.

3. Obsah vzdelávania

Predmet sa vyučuje v 5. a 6. ročníku štúdia po jednej hodine týždenne v počítačových triedach v skupinách formou prednášok a praktických cvičení.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Úvod do informatiky v umení
2. Základy práce na počítači a operačný systém.
 - 2.1 Práca s operačným systémom Windows
 - 2.2 Práca s oknami, ikonami, spúšťanie programov
 - 2.3 Práca so súbormi a adresármi
3. Textový a tabuľkový editor
 - 3.1 Práca s textom – textový editor Word
 - 3.2 Nastavenie strany, okna
 - 3.3 Spracovanie textu: nastavenie písma, odstavca, kopírovanie a prenášanie textu...
 - 3.4 Využívanie automatického formátu: Odrážky, číslovanie, stĺpce, tabuľky...
 - 3.5 Vkládanie obrázkov, grafika, vytváranie blokov textu
 - 3.6 Poznámky pod čiarou
 - 3.7 Tlač dokumentov, ukladanie a prenášanie súborov

- 3.8 Hromadná korešpondencia
- 3.9 Nastavenia a možnosti Wordu
- 3.10 Vytvorenie dokumentu pre internet, konverzia súborov z iných textových editorov
- 3.11 Práca s tabuľkovým procesorom – Excel
- 3.12 Vytváranie tabuliek, grafov
- 3.13 Využívanie štandardných funkcií
- 3.14 Spolupráca s Wordom
- 4. Práca na internete a elektronická pošta.
 - 4.1 Práca s internetom
 - 4.2 Zvládnutie práce s internetovými prehliadačmi
 - 4.3 Vyhľadávanie stránok súvisiacich s hudobnou tematikou
 - 4.4 Práca s elektronickou poštou – e-mail
 - 4.5 Vytvorenie e mailovej adresy
 - 4.6 Elektronická komunikácia

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

- 1. Úvod do informatiky v umení
- 2. Notácia v programe Sibelius
 - 2.1 Teoretické oboznámenie sa so štruktúrou, s fungovaním, funkciami a ovládaním počítačového notového programu.
- 3. Základné oboznámenie sa so štruktúrou a ovládaním programu Sibelius
 - 3.1 Práca so súbormi - import, export, midi files, graphics files.
 - 3.2 Práca s objektmi a klávesové skratky (kopírovanie, presun, filtrovanie, skrytie, zobrazenie a hľadanie objektov)
 - 3.3 Funkcia UNDO, REDO a UNDO/REDO HISTORIE
- 4. Vytvorenie a editovanie notovej osnovy, partov a partitúry, vzorové šablóny (predznamenanania tónin, tempové a metronomické značenia, takty, taktové čiary a pomlčky, notové kľúče, svorky, spojky, prerušenia)
- 5. Vkládanie a zápis nôt a pomlčiek použitím klávesnice, alebo myši.
 - 5.1 Práca s rytmickými hodnotami a ich editácia.
 - 5.2 Úprava výšky tónu, transpozícia, práca s trámcami
 - 5.3 Trioly a ďalšie nepravidelné rytmické hodnoty
- 6. Práca s čiarovými objektmi, líniami, artikuláciou, prízvukmi.
 - 6.1 Práca s dynamickými, technickými a výrazovými značeniami.
 - 6.2 Prepojenie, posuvky.
- 7. Zápis textu do partitúry a jeho editácia..
 - 7.1 Práca s akordovými značkami a gitarovými tabulatúrami.
 - 7.2 Melodické ozdoby
 - 7.3 Zápis viachlasu do jednej notovej osnovy
- 8. Formátovanie, vzhľad a úprava partitúry, partov a notovej osnovy
 - 8.1 Číslovanie strán, taktov a variantné značenie úsekov partitúry.
 - 8.2 Publikovanie na internete

Vzdelávacia oblasť:

Matematika a práca s informáciami

ROZBOR UMELECKÝCH DIEL HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA SPEV

ISCED 5B

Konzervatórium Spev

Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Analýza skladieb hlavného odboru štúdia je predmet odbornej teoretickej prípravy, v ktorom sa žiak naučí urobiť komplexnú analýzu umeleckého diela z aspektu hudobno-teoretického, hudobno-historického, hudobno-estetického a hudobno-interpretáčného. Na základe tejto analýzy získa vedomosti, schopnosti a zručnosti potrebné pre profesionálnu tvorivú umeleckú interpretáciu.

2. Ciele predmetu

Hlavným cieľom predmetu je schopnosť vykonať komplexnú analýzu skladieb v hlavnom odbore štúdia na základe teoreticko-praktických vedomostí získaných v predchádzajúcich ročníkoch štúdia

3. Obsah vzdelávania

Obsah vyučovania tvorí súbor tém, ktoré sa zaoberajú komplexnou analýzou umeleckých diel.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(2 hodiny týždenne 66 hodín)

1. Základné princípy komplexnej analýzy umeleckého diela
2. Metodika komplexnej analýzy umeleckého diela
3. Špecifiká komplexnej analýzy diela hlavného predmetu
4. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel barokového štýlu
5. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel klasicistického štýlu

6. ročník

(2 hodiny týždenne 60 hodín)

1. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel romantického štýlu
2. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel hudby 20. a 21. storočia
3. Vypracovanie komplexných analýz interpretovaných umeleckých diel
4. Vypracovanie komplexných analýz umeleckých diel absolventského umeleckého výkonu

Vzdelávacia oblasť:
Matematika a práca s informáciami
SPEV NOTOVÉHO ZÁPISU BEZ PRÍPRAVY
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Spev notového zápisu bez prípravy je predmet odbornej umeleckej a pedagogicko-umeleckej prípravy, ktorého úlohou je postupné získavanie a rozvíjanie schopností rýchleho a správneho čítania notového zápisu a jeho pohotovú reprodukciu bez predchádzajúceho štúdia, schopnosť aplikovať teoretické matematické zákonitosti hudby bez prípravy. Spev z listu nadväzuje na výučbu intonácie, rytmu, sluchovej analýzy a hudobnej predstavivosti z predchádzajúcich ročníkov.

Tento predmet podáva i prehľad o základnej speváckej literatúre piesňovej i opernej. Napomáha pri štúdiu partov, ktoré žiaci využívajú na hlavnom predmete speve, na ansámblovom speve ako i na opernom herectve.

Pri výučbe spevu z listu postupujeme podľa individuálnych schopností, stupňa vyspelosti a daných možností jednotlivého žiaka. Je nevyhnutná spolupráca s hlavným predmetom.

2. Ciele predmetu

Hlavným cieľom predmetu je získanie schopnosti rýchleho a správneho čítania notového zápisu a jeho pohotovú reprodukciu bez predchádzajúcej prípravy.

3. Obsah vzdelávania

Po obsahovej stránke je predmet zameraný na intonáciu a rytmizáciu prečítaného hudobného textu a sluchovú analýzu jednoduchých hudobných útvarov a na vyššej odbornej úrovni náročných vokálnych skladieb a skladieb dôležitých pre budúcu pedagogickú prácu učiteľa ZUŠ.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Intonácia a sluchová analýza:

- výcvik predstavivosti intervalov pomocou intonácie určených intervalov názvami nôt
- pohotové tvorenie, určovanie, intonovanie a sluchová analýza všetkých doškálnych kvintakordov a ich obratov
- výcvik hudobnej pamäti.

2. Spev notového zápisu bez prípravy:

- ľudové piesne slovenské.
- inštruktívna literatúra pre 1.-3. ročník ZUŠ.
- skladby z obdobia baroka a klasicizmu.

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Intonácia a sluchová analýza:
 - pohotové tvorenie, určovanie, intonovanie a sluchová analýza septakordov a ich obratov
 - výcvik predstavivosti kvintakordov, septakordov a ich obratov a tiež rôznych troj a štvorzvukových kombinácií intonovaných určených akordov
 - výcvik hudobnej pamäti
2. Spev notového zápisu bez prípravy:
 - skladby z obdobia klasicizmu a romantizmu
 - aktuálne skladby, ktoré žiaci pripravujú na opernom herectve a ansámblovom speve
 - inštruktívna literatúra 4.-5. ročníka ZUŠ

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Intonácia a sluchová analýza:
 - intonácia sledu zväčšených a zmenšených intervalov
 - intonácia melódií v exotických a menej obvyklých tóninách
 - zachycovanie najvyššieho, základného a ostatných tónov v zložitých akordoch
2. Spev notového zápisu bez prípravy:
 - skladby z obdobia romantizmu až po súčasnosť
 - aktuálne skladby, ktoré žiaci pripravujú na ansámblovom speve a opernom herectve
 - inštruktívna literatúra pre 6.-7. ročníka ZUŠ.

Vzdelávacia oblasť:
Matematika a práca s informáciami
SLUCHOVÁ ANALÝZA
ISCED 3B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Sluchová analýza je predmet odbornej umeleckej prípravy, ktorý vedie žiakov k hudobnej predstavivosti, k rozvíjaniu hudobného myslenia, k vytváraniu správnej zvukovej predstavy čítaného notového zápisu, k zdokonaleniu sluchovej a hudobnej pamäti, k rytmickej presnosti a k samostatnému spievaniu podľa nôt, na základe teoretických poznatkov. Pri základnej orientácii v notovom zápise, predovšetkým pri určovaní intervalov, akordov a pri rytmických príkladoch, by mali žiaci rozvíjať poznatky z matematiky a fyziky.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje

Dosiahnuť uspokojivú hudobnú predstavivosť. Sluchom rozoznať durové a molové melódie a súzvky. Podľa nadobudnutých vedomostí vedieť zaintonovať rôzne ľudové piesne, tonálne a atonálne hudobné príklady, ako aj jednoduchšie modulačné vety.

Vedieť vo dvojici zaspievať kánon a jednoduchší dvojhlas.

Poznať a vedieť zaznamenať minimálne 20 jednoduchších ľudových piesní.

Poznať a správne realizovať hodnoty nôt (štvrt'ová, osminová, štvrt'ová s bodkou, polová, celá + pomlčky), všetky mená nôt v husľovom a basovom kľúči, 2/4, 3/4, 4/4 takt. Vedieť vytvoriť k melodickej otázke odpoveď – k predvetiu závetie.

Vedieť rytmizovať motívy v štvrt'ových a osminových taktoch pozostávajúce z hodnôt osminových, štvrt'ových, pólých a celých.

2. Ciele predmetu

Hlavným cieľom predmetu je, aby žiak získal schopnosť sluchovo rozlišovať a zaznamenávať rôzne hudobné štruktúry ako napr. intervaly, akordy a súzvky tónov. Nadobudnúť vedomosti a prax v intonácii tonálnych a atonálnych hudobných príkladov, ako aj pri reprodukcii a zázname rozmanitých rytmických útvarov.

Žiak je vedený k tomu, aby bol schopný pohotovo zvládnuť intonačné a rytmické požiadavky danej študovanej skladby, a pomocou nich prispieť k vysokej interpretačnej kvalite.

3. Obsah vzdelávania

Po obsahovej stránke je ťažisko zamerané na intonáciu a rytmizáciu prečítaného hudobného textu a sluchovú analýzu rôznych hudobných útvarov, t.j. zopakovať zahrané tóny vo vlastnom hlasovom rozsahu a zároveň zopakovať vyšší, nižší a stredný tón hraného dvoj a trojzvuku, rozoznávať a zaznamenať durové, molové, zväčšené a zmenšené kvintakordy, zopakovať a rozoznávať stupnicu durovú a molovú (prírodnú, harmonickú, melodickú).

Rozoznávať melodické intervaly stúpajúce i klesajúce a zaznamenať jednoduché dvojhlasné príklady. Zaznamenať protipohyb, intonovať a určovať diatonické tóny na podklade tonického kvintakordu. Intonovať a zaznamenať jednoduchšie tonálne melódie (ľudové piesne) a intonovať a zaznamenať melodické intervaly(stúpajúce i klesajúce). Intonovať a zaznamenať doškálne kvintakordy a ich obraty. Reprodukovať a zaznamenať rytmy základného delenia, delenia I. a II. stupňa, bodky pri notách, synkopy, ligatúry, trioly v taktoch štvrt'ových, osminových a polových.

Sluchová analýza je skupinový predmet (8-15 žiakov), ktorý sa vyučuje 2 hod. týždenne. Každá vyučovacia hodina obsahuje teoretický výklad, praktické sluchové, intonačné, rytmické cvičenia a hudobné diktáty v rozsahu prebraného učiva. Špecifickým znakom vyučovania sluchovej analýzy je tematické vyučovanie, ktoré vedie žiakov k dosiahnutiu základnej orientácie v notovom zápise a k samostatnej domácej príprave, ako aj k vnímaniu a rozlišovaniu hudobného procesu sluchom. Najdôležitejšou súčasťou hodiny je praktické precvičovanie.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(2 hodiny týždenne, 66 hodín týždenne)

1. Prípravné intonačné cvičenia – opakovanie zvukovej predlohy, prenášanie hraných tónov do polohy vlastného hlasového rozsahu.
2. Tóny tonického kvintakordu v durovej a molovej tónine – durový a molový kvintakord – veľká a malá tercia – jednoduché tóninové prechody - dvojhlasné cvičenia.
3. Rozšírenie tonického kvintakordu – rozšírený durový a molový kvintakord. Klesajúci postup od prvého (ôsmeho) stupňa k piatemu stupňu – intonácia čistej oktávy- jednoduché tóninové prechody- dvojhlasné cvičenia.
4. Diatonické postupy v durovej a molovej tónine. Priechodné a striedavé tóny tonického kvintakordu v dur a mol – rozšírený durový a molový kvintakord. Stúpajúci postup od kvintového tónu k základnému tónu. Nástup kvartového postupu V. – I. pred základným rozkladom – intonácia čistej kvarty - jednoduché tóninové prechody- dvojhlasné cvičenia.
5. Odrazné tóny tonického kvintakordu v durovej a molovej tónine – zvládnutie nástupu I. , III. , V. stupňa po ktoromkoľvek netonickom stupni v tónine - upevňovanie predstavy durového a molového kvintakordu – intonácia veľkej sekundy – jednoduché tóninové prechody – dvojhlasné cvičenia.
6. Voľný nástup VII. stupňa v durovej a harmonickej molovej tónine (stúpajúci citlivý tón) – upevňovanie predstavy rozšíreného durového a molového kvintakordu – intonácia malej sekundy – jednoduché tóninové prechody- dvojhlasné cvičenia.
7. Voľný nástup II. stupňa v durovej a molovej tónine – durový sextakord – intonácia malej sexty – jednoduché tóninové prechody- dvojhlasné cvičenia.
8. Voľný nástup IV. stupňa v durovej a molovej tónine – molový sextakord – intonácia veľkej sexty – jednoduché tóninové prechody- dvojhlasné cvičenia.

9. Voľný nástup VI. stupňa v durovej a molovej tónine. Klesajúci postup zo VI. na V. stupeň – intonácia klesajúcej harmonickej molovej stupnice - durový a molový kvartsextakord – odvodenie veľkej a malej sexty z durového a molového kvartsextakordu – jednoduché tóninové prechody- dvojhlasné cvičenia.

10. Stúpajúci VI. stupeň v durovej a melodickej molovej tónine – akordy samostatné a akordy v tónine – zm a zv kvintakord (jeho sluchové rozoznanie, zápis) – opakovanie a precvičovanie intervalov doposiaľ prebratých.

Rythmus

1. Štvrt'ové noty a pomlčky v štvrt'ových taktach, osminové noty a pomlčky v osminových taktach, polové noty a pomlčky v polových taktach, viachlasné cvičenia.

2. Základné hodnoty na dobu a väčšie, bodka za notou v taktach štvrt'ových, osminových, polových, viachlasné cvičenia

3. Základné hodnoty na dobu a väčšie, ligatúra, dobová synkopa v taktach štvrt'ových, osminových, polových, viachlasné cvičenia

4. Pravidelné delenie doby na dve nižšie hodnoty – noty a pomlčky v taktach štvrt'ových, osminových, polových, viachlasné cvičenia

5. Pravidelné delenie doby na dve nižšie hodnoty, bodka za notou, ligatúra, synkopa, delená doba na neprízvučnom mieste v taktach štvrt'ových, osminových, polových, viachlasné cvičenia

6. Pravidelné delenie doby na štyri nižšie hodnoty, delenie polovičnej doby na dve menšie hodnoty v taktach štvrt'ových, osminových, polových, viachlasné cvičenia

7. Pravidelné a nepravidelné delenie doby na tri nižšie hodnoty, triola v taktach štvrt'ových, osminových, polových, viachlasné cvičenia

8. Delenie doby na dve, tri nižšie hodnoty – kombinácie s dobovými hodnotami v taktach štvrt'ových, osminových, polových, viachlasné cvičenia

2. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Úvod do intonácie

2. Súbežné tóniny

2.1 Aiolská molová tónina.

2.2 Príklady s vybočením do paralelnej tóniny.

2.3 Voľný nástup aiolskej septimy – intonácia mimotonálnych akordov

2.4 Dvojhlasné cvičenia

3. Rozklad dominantného septakordu a septakordu VII. stupňa

3.1 Skoky medzi dominantnými tónmi v durovej a molovej tónine

3.2 Intonácia malej septimy

3.3 Jednoduché tóninové prechody

3.4 Dvojhlasné cvičenia

4. Rozklad subdominantných akordov

4.1 Skoky medzi tónmi akordov IV. , VI. a II. stupňa v durovej a molovej tónine

4.2 Intonácia zmenšenej kvinty

4.3 Jednoduché tóninové prechody

4.4 Dvojhlasné cvičenia

5. Spodné (stúpajúce) citlivé tóny k tónom tonického trojzvuku

5.1 Zmenšený septakord

- 5.2 Intonácia zmenšenej septimy
- 5.3 Jednoduché tóninové prechody
- 5.4 Dvojhlasné cvičenia
- 6. Klesajúce citlivé tóny k tónom tonického trojzvuku v durovej a molovej tónine
 - 6.1 Frygický kvintakord
 - 6.2 Intonácia zväčšenej kvarty (lydická stupnica)
 - 6.3 Obraty zmenšeného trojzvuku
 - 6.4 Jednoduché tóninové prechody
 - 6.5 Dvojhlasné cvičenia
- 7. Stúpajúce a klesajúce citlivé tóny k netonickým stupňom ako striedavé a chromatické priechodné tóny
 - 7.1 Intonácia chromatických stupníc na základe durových a molových stupníc
 - 7.2 Obraty durovo malého (dominantného) septakordu
 - 7.3 Intonácia veľkej septimy
 - 7.4 Jednoduché tóninové prechody
 - 7.5 Dvojhlasné cvičenia
- 8. Voľný nástup stúpajúcich a klesajúcich citlivých tónov k netonickým stupňom
 - 8.1 Zväčšené intervaly (enharmonicky zhodné so základnými intervalmi)
 - 8.2 Obraty zväčšeného trojzvuku
 - 8.3 Tóninové prechody
 - 8.4 Dvojhlasné cvičenia
- 9. Chromatizovaná tónina
 - 9.1 Pamätané tóny
 - 9.2 Alterované akordy
 - 9.3 Zmenšené intervaly
 - 9.4 Chromatické postupy v modulácii
 - 9.5 Dvojhlasné cvičenia
- 10. Modálna intonácia
 - 10.1 Melódie na základe stredovekých stupníc
 - 10.2 Moderné intervalové
 - 10.3 Módy – kombinácia módov
 - 10.4 Melódie tonálne labilné a atonálne
 - 10.5 Hudba 20. storočia
 - 10.6 Jednoduché dvojhlasné cvičenia
- 11. Úvod do rytmu
- 12. Štyri nižšie hodnoty v rámci doby
 - 12.1 Noty a pomlčky v rôznych kombináciách
 - 12.2 Bodkovaný rytmus v taktoch štvrtových, osminových, polových
 - 12.3 Viachlasné cvičenia
- 13. Pravidelné a nepravidelné delenie doby na tri nižšie hodnoty
 - 13.1 Noty a pomlčky v rôznych kombináciách
 - 13.2 Ďalšie nižšie delenie dôb v taktoch štvrtových, osminových, polových
 - 13.3 Uplatnenie v rýchlych tempách
 - 13.4 Viachlasné cvičenia
- 14. Pravidelné a nepravidelné delenie doby na tri nižšie hodnoty
 - 14.1 Bodkovaný rytmus
 - 14.2 Triola na polovicu doby v taktoch štvrtových, osminových, polových
 - 14.3 Viachlasné cvičenia
- 15. Drobné delenie doby v taktoch štvrtových a polových v pomalých tempách
 - 15.1 Dve bodky za notou v taktoch štvrtových, osminových, polových

- 15.2 Viachlasné cvičenia
- 16. Nepravidelné delenie doby na dve a štyri nižšie hodnoty
 - 16.1 Duola, kvartola v rýchlych a pomalých tempách v taktoch štvrt'ových, osminových, polových
 - 16.2 Viachlasné cvičenia
- 17. Kvintola, sextola, septola
 - 17.1 V taktoch štvrt'ových, osminových, polových,
 - 17.2 Jednoduché viachlasné cvičenia
- 18. Pravidelné a nepravidelné delenie doby v bezprostredných sledoch v rôznych tempách
 - 18.1 V taktoch štvrt'ových, osminových, polových,
 - 18.2 Viachlasné cvičenia
- 19. Niektoré zložitejšie rytmické útvary s ligatúrami a útvary synkopické
 - 19.1 Takty premenlivého metra
 - 19.2 Jednoduchý päťdobý takt a nepravidelne zložené takty
 - 19.3 Viachlasné cvičenia

3. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

- 1. Úvod do intonácie
- 2. Podľa sluchu rozoznávať intervaly základné a rozšírené
- 3. Podľa sluchu rozoznávať a zaznamenať všetky druhy stupníc (durové, molové, stredoveké, zvláštne a pod.)
- 4. Podľa sluchu zaznamenať dve stupnice v protipohybe
- 5. Podľa sluchu rozvíjať schopnosť zápisu septimových a nónových akordov
- 6. Podľa sluchu rozoznávať a zaznamenať dvoj, trojhlasné melodické príklady tonálne a intervalové
- 7. Z notového zápisu ďalej rozširovať nadobudnuté intonačné schopnosti a hudobnú predstavivosť o alterované postupy
- 8. Z notového zápisu rozvíjať intonačné schopnosti v príkladoch modulujúcich chromaticky a enharmonicky
- 9. Z notového zápisu intonovať a sluchovo analyzovať doškálne septakordy
- 10. Z notového zápisu intonovať a sluchovo analyzovať nónové akordy
- 11. Prehľbovanie znalosti pravidelného a nepravidelného delenia rytmu v jednohlasných cvičeniach
- 12. Prehľbovanie znalosti pravidelného a nepravidelného delenia rytmu vo viachlasných cvičeniach
- 13. Prehľbovanie znalosti na rytmicky náročnejších úsekoch v zborových dielach
- 14. Prehľbovanie znalosti na rytmicky náročnejších úsekoch v orchestrálnych dielach

Vzdelávacia oblasť:

Matematika a práca s informáciami

ZÁKLADNÁ HUDOBNÁ NÁUKA A NÁUKA O HUDOBNÝCH NÁSTROJOCH

ISCED 3B

Konzervatórium Spev

Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Základná hudobná náuka je predmet odbornej umeleckej, pedagogicko-umeleckej a teoretickej prípravy. Vyučuje v prvom ročníku konzervatória a poskytuje žiakom základné informácie o prostriedkoch, ktorými hudba vyjadruje svoj obsah. Patria sem základy hudobnej akustiky, kde by žiaci mali využiť svoje vedomosti z matematiky a fyziky. Ďalej notopis, metrrytmika, intervaly a akordy. Získané vedomosti by mali slúžiť ako základ ku ďalším predmetom ako je harmónia, hudobné formy a kontrapunkt. Sú tiež neodmysliteľnou teoretickou súčasťou sluchovej analýzy, rytmiky, dejín hudby a v neposlednom rade aj hlavného odboru štúdia (nástroj, spev a iné). Je veľmi dôležité, aby si žiaci túto väzbu uvedomovali.

Vyučovanie základnej hudobnej náuky by malo byť organizované v skupinách 8-15 žiakov rovnakého zamerania. Dôležité je, aby výučba prebiehala v aktívnej spolupráci medzi žiakmi a pedagógom. Veľmi potrebná je práca pri tabuli, ústna komunikácia a zadávanie domácich úloh. Každý problém treba demonštrovať na klavíri, pretože zvukový zážitok je nevyhnutný. Odporúčame tiež prácu s notovým materiálom.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje

Žiak vie:

- rozlišovať hudobné a nehudobné zvuky
- vymenovať a vysvetliť vlastnosti tónov z akustického hľadiska
- vytvoriť rad alikvotných tónov
- zapisovať a rozlišovať noty rôznej dĺžky a výšky
- určovať intervaly základné a odvodené
- rozoznávať akordy terciovej stavby a ich obraty
- zadeľovať rytmické hodnoty do taktov

2. Ciele predmetu

Všeobecným cieľom vyučovania základnej hudobnej náuky je vytvárať a formovať logické myslenie žiakov, na základe ktorého budú schopní pochopiť hudobné prostriedky a súvislosti, ktoré sú súčasťou každého hudobného diela. Treba tiež dbať o to, aby získavali dôležité pracovné návyky ako je presnosť, systematickosť a vytrvalosť. Žiaci po absolvovaní základnej hudobnej náuky by sa mali bez problémov orientovať v jednoduchých akustických pojmoch, notopise, intervaloch, akordoch a metrrytmike. Mali by tiež ovládať dynamické, tempové označenia a iné technické značky. Získané vedomosti budú potom dôležitou súčasťou pri interpretácii skladieb a osobnostnom rozvoji každého žiaka.

3. Obsah vzdelávania

Obsah vyučovania základnej hudobnej náuky je zoradený systematicky. Postupuje od jednoduchších javov k zložitejším. Vyučuje sa v 1. ročníku konzervatória 1 hodinu týždenne

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník
(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. akustika

- 1.1 zvuky hudobné a nehudobné
- 1.2 vlastnosti tónu
- 1.3 alikvotné tóny

2. notopis

- 2.1 zápis dĺžky tónu
- 2.2 zápis výšky tónu
- 2.3 zápis sily tónu
- 5.4 technické značky

3. výškové pomery v hudbe

- 3.1 tónová sústava európskej hudby
- 3.2 posuvky a enharmonické tóny
- 3.2 intervaly

4. časové pomery v hudbe

- 4.1 tempo
- 4.2 takt
- 4.3 zadelenie rytmických hodnôt v takte
- odchýlky a metrické nepravidelnosti

5. súzvuky

- 4.1 kvintakordy, obraty kvintakordov
- 4.2 septakordy, obraty septakordov
- 4.3 charakteristické disonancie
- 4.4 akordy vyšších terciových sústav
- 4.5 rozoznávať rôzne dynamické, artikulačné značky, melodické ozdoby a skratky
- 4.6 používať enharmonickú zámenu tónov
- 4.7 vytvoriť a pomenovať stúpajúce aj klesajúce intervaly základné, odvodené a rozšírené
- 4.8 rozoznávať tempové označenia, rôzne druhy taktov
- 4.9 zapisovať rytmické hodnoty do taktov,

- 4.10 rozlišovať trioly a iné nepravidelnosti v skladbách
- 4.11 vytvoriť a určiť akordy terciovkej stavby a ich obraty
- 4.12 vytvoriť postoj k interpretovanému hudobnému dielu

Náuka o hudobných nástrojoch

1. Charakteristika predmetu:

Náuka o hudobných nástrojoch je jednou z disciplín hudobnej teórie a spadá prioritne do oblasti aplikovanej matematiky. V niektorých aspektoch súvisí s oblasťami „človek a príroda“ (stavba hudobných nástrojov), ako aj „človek a spoločnosť“ (história vzniku a historický vývoj hudobných nástrojov). Je to predmet odbornej teoretickej prípravy. Zaoberá sa históriou, vznikom a vývojom jednotlivých hudobných nástrojov, ich stavbou, rozdelením, tvorením tónu, ladením, notáciou, rozsahom, technickými možnosťami a použitím v sólovej hre, súboroch a orchestroch. Zaoberá sa tiež zákonitosťami vzniku zvuku a jeho šírením v priestore, čiže akustikou a tiež zápisom jednotlivých nástrojov v partitúre.

Dôležité je, aby sa žiaci na hodinách stretali aj s demonštráciou hlavných nástrojových typov. Užitočné a zaujímavé sú aj výklady samotných žiakov, ktorí napríklad môžu v rámci hodiny popísať a predviesť spolužiakom hudobný nástroj, na ktorom hrajú. Pedagóg by nemal zabudnúť ani na výber vhodných zvukových ukážok, aby rozoznali jednotlivé nástroje aj sluchovo a súčasne si rozšírili svoj obzor v oblasti hudobnej literatúry.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje

Žiak

- má základné vedomosti o stavbe, hlavných akustických parametroch a technických možnostiach hudobných nástrojov, ktoré sú štandardnou súčasťou symfonického orchestra.
- rozpoznáva jednotlivé hudobné nástroje na základe ich zvuku.
- orientuje sa v jednoduchej partitúre.
- vytvára si postoj úcty a rešpektu k hráčom na iné nástroje, pestuje si hrdosť na svoju kultúrnu identitu a pripravuje sa na komplexnosť svojej umeleckej profilácie.

2. Ciele predmetu

- Nadobudnúť základné vedomosti o stavbe, hlavných akustických parametroch a technických možnostiach hudobných nástrojov, najmä nástrojov, ktoré sú štandardnou súčasťou symfonického orchestra.
- Vedieť sa orientovať v rozdelení hudobných nástrojov na jednotlivé skupiny podľa ich zvukotvornej podstaty.
- Získať elementárny prehľad o histórii a historickom vývoji hudobných nástrojov.
- Rozpoznať hudobné nástroje na základe ich vnímania ich zvuku
- Pestovať povedomie o funkcii hudobných nástrojov v prepojení na najslávnejšie ukážky hudobnej literatúry a vo väzbe na rozlišovacie znaky hudobných štýlov.
- Pripraviť žiaka na možnosť aktívnej interakcie s rôznymi hudobnými nástrojmi v rámci komornej hry, orchestrálnej hry, resp. v rámci odborných predmetov, ako sú „inštrumentácia“, „aranžovanie skladieb“ či špecializácií „hudobná réžia“ a „historické hudobné nástroje“.

3. Obsah vzdelávania

Predmet sa vyučuje jeden školský rok 1 hodinu týždenne.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

- Úvod do náuky o hudobných nástrojoch
- Vznik hudobných nástrojov
 - Základné informácie z akustiky
 - Rozdelenie hudobných nástrojov podľa zvukotvornej podstaty
- Strunové nástroje – chordofóny
 - A. Sláčikové nástroje:
 - a) základné informácie z histórie
 - b) husle, viola, violončelo, kontrabas
 - B. Brnkacie nástroje:
 - a) s hmatníkom
 - b) bez hmatníka
 - c) s klávesnicou
 - C Úderové nástroje:
 - a) s klávesnicou
 - b) paličkové
- Dychové nástroje - aerofóny
 - A Drevené dychové nástroje:
 - a) hranové
 - b) jenoplátkové
 - c) dvojplátkové
 - B Plechové dychové nástroje
 - C Viachlasné aerofóny
- Bicie nástroje – idiofóny a membranofóny
 - Samozvúčné kovové bicie nástroje s vyladeným tónom
 - Samozvúčné kovové bicie nástroje so zvukom neurčitej výšky
 - Samozvúčné drevené bicie nástroje s vyladeným tónom
 - Samozvúčné drevené bicie nástroje so zvukom neurčitej výšky
 - Blanozvúčné bicie nástroje s vyladeným tónom
 - Blanozvúčné bicie nástroje so zvukom neurčitej výšky
- Elektrické nástroje
 - Elektroakustické
 - Elektrofonické
 - Elektronické
- Hudobné súbory a orchestre
 - Súbory pre interpretáciu ľudovej hudby
 - Džezové súbory
 - Komorné súbory
 - Zloženie symfonického orchestra
- Partitúra
 - Cudzie názvy a skratky hudobných nástrojov
 - Problematika transponujúcich nástrojov

Vzdelávacia oblasť:
Matematika a práca s informáciami
NÁUKA O KONTRAPUNKTE
ISCED 3B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Náuka o kontrapunkte je predmet odbornej umeleckej, pedagogicko-umeleckej a teoretickej prípravy. Predstavuje logické pokračovanie predmetov náuka o harmónii a náuka o hudobných formách, pričom sa zaoberá sadzobnými technikami polyfónie, jej špecifickými hudobnými druhmi a formami. Podrobne skúma javy v oblasti vokálneho, inštrumentálneho a moderného kontrapunktu.

Vyučovanie je organizované v skupinách 8-15 žiakov. Pracuje sa metódou teoretického vysvetľovania, analytických prednášok vybraných diel, sprevádzaných počúvaním hudby z nahrávok a sledovaním notového zápisu. Zároveň sa nadobudnuté poznatky precvičujú v praktických cvičeniach.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje

Žiak sa naučí:

- ovládať terminológiu z oblasti kontrapunktu
- používať rôzne techniky kontrapunktu
- orientovať v jednoduchších a zložitejších skladbách
- samostatne analyzovať ukážky z hudobnej praxe
- uplatniť pochopené zákonitosti pri interpretácii skladieb hlavného odboru

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu náuka o kontrapunkte je ovládať terminológiu v oblasti kontrapunktu, samostatne analyzovať ukážky z hudobnej praxe, vytvoriť predpoklady pre rozvíjanie polyfonických zručností v iných predmetoch, prispieť k formovaniu náročnejších hodnotových kritérií pri posudzovaní kvality hudobnej tvorby.

3. Obsah vzdelávania

Predmet sa vyučuje vo 4. ročníku dve hodiny týždenne. Učivo je zoradené systematicky, pracuje sa s notovým materiálom a s nahrávkami analyzovaných skladieb. Obsahuje nasledovné tematické okruhy:

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

4. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

1. Úvod do náuky o kontrapunkte
2. Definícia a rozdelenie kontrapunktu
 - 2.1 Základné kontrapunktické techniky
 - 2.2 Historický vývoj kontrapunktu
 - 2.3 Polyfónne hudobné druhy a formy
3. Vokálny kontrapunkt 16. storočia
 - 3.1 Cirkevné tóniny
 - 3.2 Pravidlá vedenia vokálnej melódie
 - 3.3 Modálna harmónia vyspelej renesancie
 - 3.4 Základy imitačnej techniky
 - 3.6 Kánon
4. Barokový inštrumentálny kontrapunkt
 - 1.1 Charakteristika barokovej melodiky a harmónie
 - 1.2 Permutačná technika
 - 1.3 Kontrapunktické variácie
 - 1.4 Invencia
 - 1.5 Fúga a jej modifikácie
 - 1.6 Analýzy barokových polyfónnych skladieb
5. Moderný kontrapunkt 20. storočia
 - 2.1 Nové harmonické systémy ako východiská moderného kontrapunktu
 - 2.1 Analýza moderných polyfónnych skladieb

Vzdelávacia oblasť:
Matematika a práca s informáciami
NÁUKA O HARMÓNII
ISCED 3B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Náuka o harmónii je predmet odbornej umeleckej a pedagogicko-umeleckej prípravy. Súčasne je základnou hudobno-teoretickou disciplínou nevyhnutnou pri formovaní osobnosti mladého hudobníka. Zaoberá sa zákonitosťami výstavby akordov a ich vzájomnými väzbami vo vzťahu k melodickej a rytmickej zložke hudby. Tvorí nevyhnutný fundament pred štúdiom hudobných foriem, analýzy skladieb a kontrapunktu.

Predpokladom pre vyučovanie náuky o harmónii sú znalosti v oblasti základnej hudobnej náuky. Vyučovanie je organizované v skupinách (8 – 15 žiakov). Pracuje sa metódou teoretického vysvetľovania, notáciou harmonických príkladov a ich zvukovou demonštráciou (na klavíri, spevom a pod.). V neskoršom štádiu sa pripája harmonická analýza vybraných príkladov z hudobnej literatúry. Neodmysliteľnou súčasťou je systematická domáca príprava žiakov, najmä samostatné riešenie harmonických príkladov.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Žiak sa naučí:

- ovládať terminológiu v oblasti klasickej harmónie
- samostatne analyzovať ukážky z hudobnej prax
- harmonizovať zadanú melódiu

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu náuka o harmónii je na základe zvládnutých vedomostí zo základnej hudobnej náuky preniknúť hlbšie do harmonickej štruktúry skladieb. Uvedomovať si vzťahy medzi akordami typické pre tonálne funkčný harmonický systém. Žiaci samostatne harmonizujú a analyzujú rôzne príklady z hudobnej literatúry.

3. Obsah vzdelávania

Obsah vzdelávania odborného predmetu náuka o harmónii je rozdelený do dvoch ročníkov. Odborná a technická náplň vedie od najjednoduchších harmonických cvičení k zložitejším.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

2. ročník

(3 hodiny týždenne, spolu 99 hodín)

1. Úvod do náuky o harmónii

2. Východiská klasickej (tonálne-funkčnej) harmónie

2.1 tónina, hlavné harmonické funkcie, základný tonálny rad (kadencia)

2.2 zásady vedenia hlasov v klasickom štvorhlase

2.3 príbuznosti akordov

- 2.3 štvorhlasná úprava kvintakordu
- 2.4 spájanie kvintakordov hlavných funkcií (prísne a voľné kvintové spoje, sekundový spoj)
- 2.5 harmonická analýza

3. Melodické tóny

- 3.1 charakteristika jednotlivých druhov melodických tónov
- 3.2 zmena polohy akordu
- 3.3 harmonizácia melódie
- 3.4 harmonická analýza

4. Dominantný septakord

- 4.1 štvorhlasná úprava
- 4.2 nástup a rozvedenie
- 4.3 obraty a ich použitie
- 4.4 harmonická analýza

5. Obraty kvintakordov hlavných funkcií

- 6.1 sextakordy – štvorhlasná úprava, nástup rozvedenie, použitie
- 6.2 kvartsextakordy – nástupný (priet'ážný), priechodný, striedavý, následný
- 6.3 harmonizácia melódie s využitím obratov
- 6.4 harmonická analýza

6. Vedľajšie (modifikované) funkcie

- 6.1 vznik, rozdelenie, charakteristika
- 6.2 II. stupeň (modifikovaná subdominanta)
- 6.3 VI. stupeň (modifikovaná tonika, druhá modifikácia subdominanty)
- 6.4 III. stupeň (druhá modifikácia toniky a dominanty)
- 6.5 VII. stupeň (modifikovaná dominantna)
- 6.6 harmonická analýza

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Úvod do náuky o harmónii

2. Mimitonálne akordy

- 2.1 úvod do chromatiky
- 2.2 štandardné použitie mimitonálneho akordu (nástup, rozvedenie...)
- 2.3 zložitejšie vzťahy mimitonálnych akordov
- 2.4 využitie v harmonizačnej praxi
- 2.5 harmonická analýza

3. Diatonická modulácia

- 3.1 definícia modulácie, vybočenia a tóninového skoku
- 3.2 spôsob vyhľadávania modulačného momentu
- 3.3 priama a sprostredkovaná diatonická modulácia
- 3.4 harmonická analýza

4. Chromatická modulácia

- 4.1 princíp chromatického pril'nutia akordov
- 4.2 využitie chromatická modulácie v praxi
- 4.3 harmonická analýza

5. Alterované akordy

- 5.1 princíp alterovania
- 5.2 alterované dominanty a subdominanty
- 5.3 pravé a nepravé alterované akordy
- 5.4 spätná a dvojstranná alterácia
- 5.5 alterované mimotonálne akordy
- 5.6 neapolský sextakord a frygická funkcia
- 5.7 lydická funkcia
- 5.8 harmonická analýza

6. Enharmonická modulácia

- 6.1 princípy enharmonickej zámeny v modulačnom momente
- 6.2 harmonická analýza

7. Vývoj harmonického myslenia

- 7.1 intervalová harmónia
- 7.2 modálna harmónia
- 7.3 tonálne funkčný harmonický systém, hudba baroka, klasicizmu a romantizmu
- 7.4 impresionizmus a techniky hudby prvej polovice 20. storočia
- 7.5 dodekafónia a niektoré zvláštne techniky hudby druhej polovice 20. storočia
- 7.6 analýza skladieb

Vzdelávacia oblasť:
Matematika a práca s informáciami
NÁUKA O HUDOBNÝCH FORMÁCH
ISCED 3B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Náuka o hudobných formách je predmet odbornej umeleckej, pedagogicko-umeleckej a teoretickej prípravy. Zaoberá sa skladbou z hľadiska stavby a organizácie hudobného procesu. Hudobná forma sa prezentuje ako premenlivý a variabilný systém, vychádzajúci z vnútorných zákonitostí a logiky umeleckej tvorby a percepcie. Jednotlivé formové typy sa nechápu ako dogmatické teoretické schémy, ale ako praxou overené možnosti výstavby skladieb. Preto neoddeliteľnou súčasťou predmetu je analýza vybraných diel hudobnej literatúry.

Vyučovanie je organizované v skupinách 8 – 15 žiakov. Pracuje sa metódou teoretického vysvetľovania, analytických prednášok vybraných diel, sprevádzaných počúvaním hudby z nahrávok a sledovaním notového zápisu. Od základných rozborov klavírných diel sa prechádza k analýzam komornej, prípadne aj orchestrálnej hudby. Prostredníctvom tvorivej diskusie sú žiaci postupne vedení od reprodukcie získaných informácií k samostatnému analytickému formovému uvažovaniu.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje

Žiak sa naučí:

- ovládať terminológiu v oblasti hudobných foriem
- orientovať v jednoduchších partitúrach
- samostatne analyzovať ukážky z hudobnej praxe
- uplatniť pochopené zákonitosti pri interpretácii hudobných diel hlavného odboru

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu náuka o hudobných formách je rozvíjať a kultivovať vnímanie žiakov, podporovať a podnecovať ich nápaditosť. Formuje a rozvíja gramotnosť v oblasti vyjadrovania sa odbornou terminológiou. Formuje kultúrne postoje, vychováva žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych názorov a hodnotových kritérií cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel. Uvádza ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry vo vzťahu k tradíciám na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením. Žiak poznáva a vie pomenovať rôzne druhy hudobných foriem, vie sa orientovať v partitúrach jednoduchších skladieb. Hudobné formy podporujú medzipredmetové väzby a interdisciplinárnosť vyučovania.

3. Obsah vzdelávania

Predmet sa vyučuje v 2. a 3. ročníku dve hodiny týždenne. Učivo je zoradené systematicky, pracuje sa s notovým materiálom a s nahrávkami analyzovaných skladieb.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

3. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Úvod do hudobných foriem a analýzy skladieb
2. Pojem „hudobná forma“
 - 2.1 Definícia pojmov hudobný druh, hudobná forma,
 - 2.2 Hlavné kompozičné princípy
 - 2.3 Základné typy hudby
3. Motív
 - 3.1 Charakteristika, druhy
 - 3.2 Vlastnosti motívu
 - 3.3 Motivická práca
 - 3.4 Analýza jednotlivých druhov motívov
4. Veta
 - 4.1 Charakteristika, rozdelenie viet z rôznych formotvorných hľadísk
 - 4.2 Motivická stavba vety
 - 4.3 Spájanie viet, súvetie
 - 4.4 Analýza hudobných viet
5. Malé piesňové formy
 - 5.1 Jednovetná forma
 - 5.2 Dvojdielna symetrická a nesymetrická
 - 5.3 Trojdielna symetrická (s reprízou) a nesymetrická
 - 5.4 Modifikácie a iné typy malých kompenzačných foriem
6. Veľké piesňové formy
 - 6.1 Prehľad možných typov veľkých foriem
 - 6.2 Trojdielna symetrická forma zložená (da capo)
 - 6.3 Trojdielna symetrická forma plynulá
7. Variačná forma
 - 7.1 Téma variácií
 - 7.2 Variácia prísna, voľná,
 - 7.3 Priebeh a ukončenie sledu variácií
 - 7.4 Modifikácie, použitie v hudobnej literatúre
8. Sonátová forma
 - 8.1 Charakteristika, vznik a vývoj sonátovej formy a sonátového cyklu
 - 8.2 Štandardný priebeh expozície, rozvedenia a reprízy v sonátovej forme
 - 8.3 Modifikácie a netradičné riešenia priebehu sonátovej formy
 - 8.4 Rôzne podoby introdukcie a kódy v sonátovej forme

Vzdelávacia oblasť:
Matematika a práca s informáciami
HUDOBNĽO – TEORETICKÁ ANALÝZA SKLADIEB
ISCED 3B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Hudobno-teoretická analýza skladieb je predmet odbornej umeleckej, pedagogicko-umeleckej a teoretickej prípravy Úzko nadväzuje na náuku o hudobných formách. Zaoberá sa skladbou z hľadiska stavby a organizácie hudobného procesu, skúma harmonické vzťahy a väzby a celkovú štruktúru hudobného diela. Hudobná forma sa prezentuje ako premenlivý a variabilný systém vychádzajúci z vnútorných zákonitostí a logiky umeleckej tvorby a percepcie. Jednotlivé formové typy sa nechápu ako dogmatické teoretické schémy, ale ako praxou overené možnosti výstavby skladieb. Preto neoddeliteľnou súčasťou predmetu je analýza vybraných diel hudobnej literatúry.

Vyučovanie je organizované v skupinách 8-15 žiakov. Pracuje sa metódou teoretického vysvetľovania, analytických prednášok vybraných diel, sprevádzaných počúvaním hudby z nahrávok a sledovaním notového zápisu. Od základných rozborov klavírných diel sa prechádza k analýzám komornej, prípadne aj orchestrálnej hudby. Prostredníctvom tvorivej diskusie sú žiaci postupne vedení od reprodukcie získaných informácií k samostatnému analytickému formovému uvažovaniu.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje

Žiak sa naučí:

- ovládať terminológiu v oblasti hudobných foriem
- orientovať v jednoduchších partitúrach
- samostatne analyzovať ukážky z hudobnej praxe
- uplatniť pochopené zákonitosti pri interpretácii hudobných diel hlavného odboru

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu hudobno-teoretická analýza skladieb je rozvíjať a kultivovať vnímanie žiakov, podporovať a podnecovať ich nápaditosť. Formuje a rozvíja gramotnosť v oblasti vyjadrovania sa odbornou terminológiou. Formuje kultúrne postoje, vychováva žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych názorov a hodnotových kritérií cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel. Uvádza ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry vo vzťahu k tradíciám na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením. Žiak poznáva a vie analyzovať rôzne druhy skladieb, vie sa orientovať v partitúrach. Hudobno-teoretická analýza skladieb podporuje medzipredmetové väzby a interdisciplinárnosť vyučovania.

3. Obsah vzdelávania

Predmet sa vyučuje v 3. ročníku dve hodiny týždenne. Učivo je zoradené systematicky, pracuje sa s notovým materiálom a s nahrávkami analyzovaných skladieb. Obsahuje nasledovné tematické okruhy:

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

4. ročník

(1 hodiny týždenne, spolu 30 hodín)

1. Úvod do hudobno . teoretickej analýzy skladieb
2. Rondová forma
 - 2.1 Charakteristika a hlavné znaky
 - 2.2 Modifikácie, použitie
 - 2.3 Sonátové rondo
3. Cyklické formy
 - 3.1 Subcyklické súbory skladieb (zbierka, rad)
 - 3.2 Cyklické inštrumentálne skladby
 - 3.3 Vokálne cykly
 - 3.4 Programové cykly
 - 3.5 Suitový cyklus
 - 3.6 Sonátový cyklus
4. Posilňovanie jednoty v cykle
 - 4.1 Stavebné posilňovanie jednoty
 - 4.2 Obsahové (tematické) posilňovanie jednoty
 - 4.3 Cyklus so zlúčenými časťami
 - 4.4 Kombinované formy, ktoré vznikli zlúčením fragmentov častí cyklu
5. Analýza vybraných skladieb

Vzdelávacia oblasť:
Zdravie a pohyb
POHYBOVÁ VÝCHOVA
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Pohybová výchova je predmet odbornej umeleckej a -pedagogicko-umeleckej prípravy, ktorého cieľom je pripraviť budúceho operného speváka – herca po pohybovej stránke tak, aby dokázal pohotovo zvládnuť rozmanité hudobno dramatické úlohy. V prípravných cvičeniach získava žiak správne držanie tela, koordinovanú a kultivovanú formu pohybu a potrebnú silu a pružnosť. Učí sa pohybovo reagovať na tempo, rytmus, dynamiku a bezpečne sa orientovať v priestore. Súčasťou pohybovej výchovy je i výučba základov klasického tanca, základných tanečných krokov a foriem historických tancov 15.-19. storočia, charakteristických ľudových tancov našich a cudzích národov i základy moderného tanečného prejavu.

V 5. a 6. ročníku sa kladú nároky na kvalitu pohybového prejavu budúceho operného speváka – herca na vyššej odbornej úrovni a v medzipredmetových vzťahoch s operným herectvom..

2. Ciele predmetu

Hlavným cieľom predmetu je pripraviť budúceho operného speváka po pohybovej stránke tak, aby dokázal pohotovo zvládnuť rozmanité hudobno dramatické úlohy.

3. Obsah vzdelávania

Obsah výučby tvoria základné pohybové cvičenia, v ktorých žiaci získavajú správne držanie tela, učia sa pohybovo reagovať na tempo, rytmus a dynamiku. Súčasťou výučby sú aj základy klasického a ľudového tanca.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Pohybová príprava
2. Priestorové cvičenia
3. Rytmické cvičenia
4. Tanečná prax

2. ročník

(2 týždenne, spolu 66 hodín)

1. Klasický tanec
2. Pohybová príprava
3. Priestorové a rytmičné cvičenia
4. Tanečné ľudové motívy

3. ročník

(2 týždenne, spolu 66 hodín)

1. Klasický tanec
2. Novodobý tanec
3. Ľudový tanec

4. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

1. Klasický tanec
2. Jazzový tanec
3. Ľudový tanec

5. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Klasický tanec
2. Jazzový tanec
3. Ľudový tanec
4. Historický tanec

6. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

1. Klasický tanec
2. Jazzový tanec
3. Ľudový tanec
4. Historický tanec

Vzdelávacia oblasť:
Človek a hodnoty
ETICKÁ VÝCHOVA
ISCED 3A

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

Vid':

Príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu gymnázia, učebné osnovy (návrh) ŠPÚ

Vzdelávacia oblasť:
Človek a hodnoty
NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
ISCED 3A

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

Vid':
Príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu gymnázia, učebné osnovy (návrh) ŠPÚ

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
UMELECKÁ PRAX INTERNÁ
ISCED 3B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

Vid':

Príloha 1 k štátnemu vzdelávaciemu programu konzervatória, učebné osnovy hudobnodramatického odboru (návrh), strana 94

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
UMELECKÁ PRAX VEREJNÁ
ISCED 5B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

Vid':
Príloha 1 k štátnemu vzdelávaciemu programu konzervatória, učebné osnovy
hudobnodramatického odboru (návrh), strana 96

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
PEDAGOGICKO - UMELECKÁ PRAX
ISCED 5B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Pedagogicko–umelecká prax je predmet vyššej odbornej prípravy, ktorého cieľom je oboznámenie sa s riešením problémov výučby hlasovej výchovy a spevu žiakov ZUŠ prostredníctvom sledovania pedagogickej práce u prideleného pedagóga. Je vhodné, aby žiak pozoroval prácu jedného žiaka počas dlhšieho obdobia, aby postrehol vývoj riešenia konkrétnych problémov a výber metodických postupov pedagóga. Taktiež je ale užitočné, aby pozoroval určitý čas rôznych žiakov viacerých ročníkov. Snaha pedagóga o prepojenie teórie s praxou by sa mala preukázať schopnosťou žiaka popísať a analyzovať vyučovací proces a riešenie problémov ktoré sledoval popisom a hodnotením typu žiakov a metodických postupov.

2. Ciele predmetu

Hlavným cieľom predmetu je práca so žiakom na samostatnom riešení problémov hlasovej výchovy. Pedagogicko–umelecká prax je zavŕšením výučby predmetov špeciálnej hudobnej prípravy 5. a 6. ročníka v oblasti hlasovej výchovy, spevu pre žiakov ZUŠ. Predpokladá a vyžaduje samostatnú prácu žiaka konzervatória, jeho prípravu na vyučovaciu hodinu, výber metodických postupov a vhodného materiálu, predhrávanie zadaných skladieb, riešenie problémov a ich korekciu a prenos všetkých teoretických znalostí do praktického vyučovania.

3. Obsah vzdelávania

Žiak konzervatória vyučuje 2 hodiny týždenne samostatne, pod dohľadom prideleného pedagóga ZUŠ. Práca so žiakom si vyžaduje jeho aktívne zapojenie do vyučovacieho procesu a prípravu na jednotlivé vyučovacie hodiny. Na konci štúdia žiaci vykonávajú záverečnú komisionálnu skúšku, ktorá je súčasťou komplexnej absolventskej skúšky. Pozostáva z modelovej vyučovacej hodiny žiaka ZUŠ vedeného počas celého školského roka a z ústnej skúšky z metodiky spevu. Súčasťou záverečnej skúšky je odovzdanie písomnej práce z vyučovacej praxe a písomnej prípravy na modelovú vyučovaciu hodinu.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Pozorovanie pedagogických postupov a riešenie konkrétnych problémov a metodických postupov pedagóga u konkrétneho žiaka počas dlhšieho obdobia
2. Pozorovanie a sledovanie riešenia pedagogických metód a postupov pedagógov vo viacerých ročníkoch
3. Pozorovanie pedagogických postupov a metód u skupiny žiakov

Skúšobná látka

1. polrok: - schopnosť žiaka popísať a analyzovať vyučovací proces
2. polrok: - schopnosť žiaka hodnotiť rôznosť pedagogických postupov k rôznemu typu žiakov

6. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

1. Prijímacie skúšky na ZUŠ – vyskúšanie nadania (sluchová a rytmická skúška, fyzické danosti)
 - 1.1 Nácvik právneho postoja
 - 1.2 Základy dychovej techniky
 - 1.3 Mäkký hlasový začiatok
 - 1.4 Zvládnutie základných typov individuálnych hodín
 - 1.5 Orientácia v notovom materiáli
 - 1.6 Metodika výučby jednotlivých vývojových období žiaka ZUŠ
2. Úvod do vyučovacej praxe hry spevu
 - 2.1 Pedagóg poverí žiaka vyučovať predmet spev v určitom ročníku a určitú skupinu
 - 2.2 Žiak vyučuje v prítomnosti pedagóga, ktorý vedie kontroluje a priebežne hodnotí vyučovaciu prax žiaka
 - 2.3 Podrobná pedagogická analýza vyučovacej praxe, ktorá sa uskutočňuje na hodinách pedagogického seminára
 - 2.4 Žiak odučí celoročnú látku a pripraví a na pedagogický výstup na súbornej skúšky z pedagogickej prípravy
3. Úvod do vyučovacej praxe spevu
 - 3.1 Žiak vyučuje v prítomnosti pedagóga, ktorý vedie, kontroluje a priebežne hodnotí vyučovaciu prax žiaka
 - 3.2 Podrobná pedagogická analýza vyučovacej praxe, ktorá sa uskutočňuje na hodinách pedagogického seminára
 - 3.3 Žiak dučí celoročnú látku a pripraví sa na pedagogický výstup na súbornej skúške z pedagogickej prípravy

Vzdelávacia oblasť:
Prierezové témy
ESTETICKÝ SEMINÁR
ISCED 5B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

Vid':

Príloha 1 k štátnemu vzdelávaciemu programu konzervatória, učebné osnovy hudobnodramatického odboru (návrh), strana 102

Vzdelávacia oblasť:
Prierezové témy
DIPLOMOVÝ SEMINÁR
ISCED 5B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

Vid':

Príloha 1 k štátnemu vzdelávaciemu programu konzervatória, učebné osnovy hudobnodramatického odboru (návrh), strana 104

Vzdelávacia oblasť:
Prierezové témy
INTERPRETAČNÝ SEMINÁR
ISCED 5B

Konzervatórium Spev
Celkový počet hodín: 172

1. Charakteristika predmetu

Interpretačný seminár je predmet odbornej umeleckej a pedagogicko-umeleckej prípravy, ktorého obsahovou náplňou je prehľbovanie dosiahnutých vedomostí a zručností vokálnej interpretácie získavaním ďalších teoretických a praktických znalostí. Tieto sú poskytované formou prednášok vysvetľujúcich napr. interpretačné odlišnosti v jednotlivých obdobiach hudobnej histórie, výkladom interpretovaného diela s poukázaním na jeho jednotlivé atribúty (dynamika, agogika, štýlová vernosť a pod.) a formou praktickej, živej interpretácie študovaných diel (interpretácie študentov).

Podstatnou zložkou predmetu je diskusia o vokálnych skladbách vypočutých na koncertoch alebo na hudobných nosičoch, resp. diskusia o vlastnej živej interpretácii, ktorej cieľom je posunúť vnímanie vokálnej interpretácie na vyššiu odbornú úroveň a dospieť tak v konečnom dôsledku k väčšiemu porozumeniu pri vlastnom štúdiu nových skladieb, a k porozumeniu pri objasňovaní štruktúry diela v budúcej pedagogickej praxi. Cieľom diskusie je zdokonaľovanie vedomostí v oblasti hudobno-historickej (obdobie vzniku skladby, osobnosť autora), hudobno-teoretickej (tektonika, a formová štruktúra skladby), hudobno-estetickéj (myšlienково-emocionálna podstata skladby), interpretačnej (nadobudnutie vedomostí o interpretačnom štýle podľa období hudobnej histórie, alebo podľa osobnosti skladateľa) a rozširovanie špecifických znalostí z hlavného odboru (dynamika, agogika, tempo, frázovanie). S týmto zámerom korešponduje aj zadávanie seminárnych prác - recenzií, porovnávacích štúdií rôznych interpretácií, a pod. Predmet interpretačný seminár prehľbuje pohľad na interpretované dielo a prispieva tak k celkovej hudobnej spôsobilosti žiaka.

2. Ciele predmetu

Hlavným cieľom predmetu je posunúť vnímanie vokálnej interpretácie na vyššiu odbornú úroveň a dospieť tak k väčšiemu porozumeniu nových skladieb pri vlastnom štúdiu, a k porozumeniu pri objasňovaní štruktúry diela v budúcej pedagogickej praxi.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom výučby predmetu je súbor prednášok vysvetľujúcich interpretačné odlišnosti v jednotlivých obdobiach hudobnej histórie, výkladom interpretovaného diela s poukázaním na jeho jednotlivé atribúty (dynamika, agogika, štýlová vernosť a pod.) a formou praktickej, živej interpretácie študovaných diel (interpretácie študentov).

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Úvod do interpretačného seminára
 - 1.1 Základné pojmy. Interpretácia, vysvetlenie pojmu.
 - 1.2 Základné interpretačné typy podľa C. A. Martienssena (statický, extatický, expanzívny)
2. Vokálna literatúra obdobia baroka
 - 2.1 Interpretácia diel baroka, vysvetlenie
 - 2.2 Anglická, francúzska, hudba baroková hudba, interpretácia
 - 2.3 Talianska baroková hudba, D. Scarlatti
 - 2.4 Nemecká vokálna hudba, J. S. Bach, porovnanie, vývoj bachovskej interpretácie
 - 2.5 Autentická interpretácia, diskusia
3. Vokálna literatúra obdobia klasicizmu
 - 3.1 Určenie štýlovej klasicistickej interpretácie
 - 3.2 Interpretácia vokálnych diel J. Haydna
 - 3.3 Interpretácia vokálnych diel W. A. Mozarta
 - 3.4 Interpretácia vokálnych diel L. van Beethovena
 - 3.5 Interpretácia diel klasicizmu.(koncertné árie)
4. Diskusie k interpretačným výkonom, seminárne práce
 - 4.1 Sledovanie nahrávok a dokumentov s interpretačnými výkonmi, profily interpretov, výklad, diskusia
 - 4.2 Metodiky obdobia baroka a klasicizmu, ktoré mali vplyv na vokálnu interpretáciu
 - 4.3 Živá interpretácia (interpretačné výkony žiakov), diskusia
 - 4.4 Čítanie a diskusia k seminárnym prácam

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Úvod do interpretačného seminára
2. Romantizmus vo vokálnej literatúre
 - 2.1 Ranný romantizmus, piesňová literatúra F. Schubert, F. Mendelssohn Bartholdy, požiadavky na estetiku tónu
 - 2.2 Výrazné spevácke osobnosti 19. stor.
 - 2.3 R. Schumann, J. Brahms. Romantické vyjadrovacie prostriedky
 - 2.4 Diela komornej literatúry obdobia romantizmu. Nároky na interpretáciu
 - 2.5 F. Chopin a jeho piesňová literatúra
 - 2.6 F. Liszt a jeho piesňová literatúra
 - 2.7 Porovnanie interpretačného štýlu romantických skladateľov
 - 2.8 Ruská piesňová tvorba 19. storočia
3. Vokálne diela 20. storočia
 - 3.1 Impresionizmus, C. Debussy. M. Ravel
 - 3.2 Parížska šesťka. Humor v klavírnej hudbe
 - 3.3 Neoklasicizmus v nemeckej vokálnej hudbe.
 - 3.4 Rusí (sovietski) skladatelia. A. Scriabin, S. Prokofiev. I. Stravinskij, D. Šostakovič a ich vyjadrovacie prostriedky
 - 3.5 S. Rachmaninov. Špecifické nároky na vokálnu interpretáciu
 - 3.6 Využitie hlasových možností vo farebnosti v hudobných smeroch 20. storočia.

O. Messiaen

3.7 Americká hudba 20.storočia. G. Gerschwin. A. Copland, S. Barber, Ch. Ives

3.8 Významní svetoví interpreti z hudobnej histórie na Slovensku.

4. Diskusie k interpretačným výkonom, seminárne práce

4.1 Profily interpretačných osobností, sledovanie hudobných záznamov, rozbor, výklad a diskusia

4.2 Vplyvy speváckych škôl a metodík na interpretáciu.

4.3 Živá interpretácia (interpretácia žiakov), diskusia.

4.4 Čítanie a diskusia k seminárnym prácam.

4.5 Poznanie základov didaktiky interpretačného seminára

4.6 Používanie základných metodických postupov vyučovania praxe interpretačného seminára